

HENGELO

toen & nu

Uitgave Stichting Oald Hengel / Historisch Museum Hengelo

2009 | juni - nr. 3
34e Jaargang

In dit nummer o.a.:
De Spaanse Griep
Hengelo textieldorp
Hengelose Beatperiode

HENGELO toen & nu

is een twee-maandelijkse uitgave van de Stichting Oald Hengel en het Historisch Museum Hengelo.
Beekstraat 51, 7551 DP Hengelo Ov.,
telefoon 074-2594216, fax 074-2594217
e-mail: info@historischmuseumhengelo.nl
www.historischmuseumhengelo.nl
Bankrelatie Stichting Oald Hengel:
Rabobank, rek.nr. 10.47.90.652

Openingstijden museum:
dinsdag t/m vrijdag van 10.00-17.00 uur
zaterdag van 14.00-17.00 uur
zondag van 14.00-17.00 uur

Bestuur:
Voorzitter: J.A.G. Pol
Vice-voorzitter: F.G.C.M. Tillemans
Secretaris: P.B.H. Dekker
Penningmeester: G.H. Nieuwenhuis
Leden: Mw. J.W. van Brakel, J.J. le Loux

Conservator/ Directeur
J.J.B. Schwertasek, tel. 053-4333140
e-mail: conservator.hmh@gmail.com

Conservator externe contacten
Drs. H. van den Broek
conservator@historischmuseumhengelo.nl

Beheerder: Mw. E. Acar

Commissies en werkgroepen:

Archivaris: Mevr. J.W. van Brakel
Bibliotheek en Archief: B.J. Mettinkhof

Historische Sociëteit: vacant

P.R. en Educatie: F.G.C.M. Tillemans

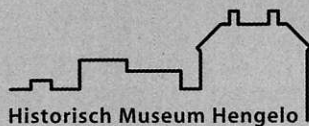
Propagandacommissie: M.R. Becker

Publicaties: J.J. le Loux

Tentoonstellingscommissie:
Mw. W. Witteman, tel. 074-2671978

Redactie:
Hoofdredacteur: J.J.B. Schwertasek,
tel. 053-4333140
Lay-out: J. Muns, tel. 074-2919617
F.C. Walhof, tel. 074-2504422
Mw. H.A.C. Glas-Kroeze, tel. 074-2420588
J.J. le Loux, tel. 074-2429893.
F.H. ter Horst
Redactieadres: Beekstraat 51,
e-mail: redactie@historischmuseumhengelo.nl

Minimum donatie: € 17,00 per jaar
Buiten Hengelo (in Nederland) € 20,00 per jaar
Buitenland op aanvraag.
Donatie inclusief periodiek "Hengelo toen&nu",
exclusief deelname aan excursies, bijeenkomsten
werkgroepen en entree museum.
*Opzegging donateurschap dient schriftelijk te
geschieden uiterlijk in de maand december.*

ISSN-nummer 1876-4606

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Het volgende nummer van "Hengelo toen & nu" zal verschijnen omstreeks 13 augustus 2009. De kopij voor dit nummer moet, bij voorkeur via e-mail, uiterlijk 29 juni 2009 bij de redactie zijn.

Oplage: 2400 exemplaren

Druk: Thieme-Twente Hengelo

Van de redactie

De bekende historicus Johan Huizinga schreef al in De Gids van februari 1920 dat een historisch museum dienstbaar moet zijn aan het opwekken van de onmiddellijke historische suggestie. Dat betekent dat je de sensatie moet krijgen, contact te hebben met de geschiedenis.

De computer kan daarbij behulpzaam zijn, en extra informatie geven, maar zal er nooit in slagen de historische sensatie te veroorzaken die je krijgt wanneer je geconfronteerd met de aanwezige objecten. Toen ik twee jaar geleden in de Albertina in Wenen de prachtige tekeningen van Rubens en andere grootheden bekeek, kreeg ik toch een koude douche. Het bleken allemaal facsimiles te zijn. Niet van echt te onderscheiden, maar toch nét niet echt. De uitstraling van ons historische pand is dan ook onvervangbaar.

Toen de gemeente een aantal jaren Hotel 't Lansink van de familie Weyschede overnam om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan, waren we daar zeer mee ingenomen. Niemand had daar bezwaar tegen. Het kostte wel wat maar daarvoor bleef een belangrijk stuk erfgoed bewaard. Anno 2009 wil diezelfde gemeente het erfgoed (ook nog met verlies) verkopen aan een projectontwikkelaar. Het soort ondernemers dat niet bekend staat als "hoeders van ons cultureel erfgoed".

Dan lees je in de krant dat Herman Krebbers, ereburger van Hengelo, zijn archief overdraagt aan een particulier, waar het in zeer beperkte mate te zien zal zijn. Je zou toch verwachten dat zoiets in het gemeentearchief of in het Historisch Museum thuis hoort.

Jos Schwertasek

In dit nummer

	Pag
De Spaanse Griep	67
Hengelo textieldorp	71
Hengelo in wording	74
Tastbare kleine herinneringen	77
Hengelose Beatperiode (1965-1967)	79
Het Gymnasium	83
Nieuwe aanwinsten	86
De erven van Klein Driene (40)	88
Waar is Gerrit Jan Wevers gebleven?	91
Wie, wat, waar, wanneer?	92
Mededelingen	95

Foto omslag:

Vermeedelijk familie Wilmlink of Brunnekreeft

De Spaanse Griep

F.C. Walhof

l'histoire se répète

In april 2009 stak een nieuwe griepvariant de kop op in Mexico. Eerst werd deze ziekte de varkensziekte genoemd, omdat het virus de sprong van varken naar mens had gemaakt en deze mens anderen had besmet. Al gauw na uitbraak overleden ook de eerste mensen aan de griep, die, op last van de EU, nieuwe griep en op verzoek van Minister Klink de Mexicaanse griep werd genoemd. Langzamerhand werden ook mensen buiten Mexico slachtoffer van de griep. Het ging daarbij in eerste instantie om toeristen, die het land bezocht hadden. De angst voor een pandemie rees, toen in steeds meer landen de griep opdook. Zo'n pandemie is niet nieuw. In de Middeleeuwen dook de pest om de zoveel jaren op en zorgde er tussen 1347 en 1352 voor, dat 25 miljoen mensen, een derde van de totale Europese bevolking, overleed. In de recente geschiedenis overleden meer mensen dan normaal door o.a. de Aziatische Griep (1957) en de Hongkong Griep (1968). Tussen 1918 en 1920 trof de Spaanse Griep de hele wereld.

De Spaanse Griep

Tussen 1914 en 1918 woedt in Europa de Eerste Wereldoorlog. Door de verscheping van troepen uit Amerika wordt de ziekte meegenomen naar Europa. Spaanse kranten berichtten in mei 1918 voor het eerst over een raadselachtige ziekte:

“Den 28sten Mei bereikte ons uit Spanje het bericht dat daar een geheimzinnige ziekte was uitgebroken, die snel om zich heen greep, in alle kringen zijn intrede deed, zoodat ook de koning en verschillende ministers door de kwaal werden aangegrepen en dus zich in de eerste oogenblikken als zeer ernstig deed aanzien”. Waarschijnlijk is de ziekte niet in Spanje ontstaan. In de Verenigde Staten heerste

er op het moment dat in Spanje de ziekte werd geconstateerd, ook griep. Eén van de eerste gevallen van die griep betrof een boer, die het virus mogelijk via één van zijn varkens had gekregen.

Algemeen Ziekenhuis aan de Ziekenhuisstraat 1918

**Concert Hengelo's Gemengd Koor
gaat niet door** (3147)

Ook zijn de Repetitiefs tot nader order uitgesteld.

De uitvoering van de Muziekvereniging
„CONCORDIA” gaat wegens het heerschen
der Spaansche Griep

NIET DOOR. 3146

De ziekte kwam in twee golven over Europa. In het voorjaar 1918 was de eerste golf. A. Norden schreef tijdens de eerste golf van de epidemie een pamflet met als titel “De Spaansche Ziekte”. Hoewel er veel mensen ernstig ziek werden, was de ziekte dan nog niet catastrofaal. Norden kon zijn patiënten dan ook gewone gezonde bedrust voorschrijven en concluderen: “de ziekte heeft tot dusver bewezen een goedaardige te zijn.”

De tweede golf die de wereld trof, was veel zwaarder. Eind augustus sloeg de beruchte Spaanse Griep in alle hevigheid toe. Tussen de 20 en 40 miljoen mensen stierven aan de ziekte. Overigens stierven door de oorlogshandelingen tussen 1914 en 1918, 9 miljoen mensen.

**BOUWBEDRIJF
DE JONG**

Vakmanschap sinds 1933

GESPECIALISEERD IN
DE RESTAURATIE VAN
OUDE GEBOUWEN

Tevens: * nieuwbouw
* verbouw
* onderhoud
* renovatie

Dealer van Knipping kunststof - aluminium deuren, ramen en serres

Benninksweg 58 7555 PA Hengelo (ov) Tel: 074-291 80 83

**PROFESSIONEEL
SCHILDERWERK MET
OOG VOOR DETAIL**

DE KONING SCHILDERS

NIEUWBOUW EN
ONDERHOUD VOOR:

- Particulier
- Woningbouw
- Utiliteitsbouw
- Industrie

OOK HET
ADRES VOOR:

- beglazing
- vloer-, wand- en raambekleding
- kleur- en technisch advies

100
De Koning Schilders
1906 - 2006

Hassinkweg 9, Hengelo.
Telefoon: 074-2913692.
E-mail: koning@introweb.nl

www.boekhandelbroekhuis.nl

boekhandel Broekhuis
Sinds 1868

HENGELO ENSCHEDE ALMELO DEVENTER

**een bril
van
ter braak**
goed gezien!

INDUSTRIESTRAAT 52 HENGELO TEL. 291 46 87
WINKELCENTRUM HASSELO TEL. 277 19 99

Nieuwstraat 15 Hengelo

Tel. 074-291 23 15

Thieme Twente

Thieme Grafimedia Groep

Amarilstraat 14
Postbus 590
7550 AN Hengelo

Telefoon (074) 255 03 90
Fax (074) 250 92 90
info@thieme-twente.nl
www.thieme.twente.nl

drukken • fulfilment, warehousing en logistiek • printing on demand

- **Wonen** Drienerstraat 47 Hengelo tel 074 291 31 26
- **Slapen** Drienerstraat 35 Hengelo tel 074 242 60 10
- **Textiel** De Wetstraat 37 Hengelo tel 074 250 19 40

Gemengd Nieuws.

De Spaansche griep.

Onder de deelnemers aan de Kaderlandstormoefeningen, die te Oldenzaal worden gehouden, is de Spaansche ziekte uitgebroken. Een 200 manschappen zijn reeds lijdende aan deze ziekte.

Te Hengelo grijpt de Spaansche ziekte allengs meer om zich heen. Van de kopergieterij, waar ruim 400 man werken, zijn er bijna 100 door deze ziekte aangetast.

Bij de grenswacht te Dinxperloo zijn 25 soldaten aan deze ziekte lijdend. Ook een groot aantal burgers zijn er door aangetast.

Allerlei.

Spaansche griep. — Te Hengelo liggen nog vele honderden ziek aan de Spaansche griep. Op de meeste fabrieken zijn $\frac{1}{4}$ tot $\frac{1}{3}$ deel van het personeel afwezig.

Allerlei.

Spaansche Griep. — Te Hengelo is de sluiting der openbare scholen met een week verlengd. Lo burgemeester geeft geen vergunning meer tot het houden van openbare vermakelijkheden en vergaderingen. Aan de Kerkgenootschappen is verzocht don duur van de godsdienstoefeningen zooveel mogelijk te beperken.

De symptomen

Reinold Vugs schreef in zijn boek "Spaanse Griep in Nederland" over de symptomen van de ziekte: "Wie de Spaanse griep kreeg, werd extreem snel ziek..". "Soms kon iemand binnen een paar minuten niet meer op zijn benen staan. Er zijn gevallen bekend van patiënten die binnen een halve dag overleden. Ze kregen heel hoge koorts en hun longen vulden zich met vocht, waardoor ze stikten. Door het zuurstoftekort kreeg hun lichaam een blauwzwarte kleur, waardoor het gerucht de ronde deed dat de longpest heerste. Abraham Kuyper sprak dan ook van de gesel Gods, die over de wereld trok. Bij anderen verliep de ziekte meer als een gewone griep. Maar na een paar dagen liepen pechvogels longontsteking op, waaraan velen alsnog overleden."

De Spaanse Griep in Hengelo

Hengelo werd ook door de griep niet ontzien. In de krant „Het Volk“ verscheen onderstaand stukje: op 31 oktober 1918: "Te Hengelo eischt de griep elken dag meer slachtoffers, bijna allemaal onder de arbeiders en speciaal onder de katholieke bevolking. Waar deze over 't algemeen de grootste gezinnen hebben en de armoede onder hen 't grootst is, is hier algemeen het gevoelen dat de ondervoeding een groote rol in deze ziekte speelt".

In onze stad vielen ook vele slachtoffers. Toen men aan 'Stoetenjaan', de doodgraver van het katholieke kerkhof aan de Oldenzaalsestraat, vroeg, hoe hij het vond, dat hij het zo druk had, antwoordde hij: "As 't meer staandhoolt".

De familie Bleumink

Ook de familie Bleumink werd door de griep getroffen. Vader en één van zijn zonen belandden in november 1918 in het Algemeen Ziekenhuis aan de Ziekenhuisstraat, waar een foto ter herinnering aan de Spaanse Griep gemaakt werd. Gerrit Jan Bleumink, (geb. Borculo 1878) was smeerder bij de N.K.S. en woonde met zijn gezin in de buurt van de Boekeloseweg en de Breemarsweg. Hij was met Aleida Nijland (geb. Rijssen 1881) gehuwd en samen hadden ze acht kinderen. Op de foto is rechts naast de staande verpleegster in het midden ook de zoon te zien. Het kan hier gaan om Willem (geb. Hengelo 1906) of Hendrik Jan (geb. Hengelo 1910). Achter het bordje ziet u Hendrik Brunnekreef en schuin daarachter zit zuster Rensen. Ook de naam van de zuster die voor de kast staat is bekend. Het is Jacoba Anna Maria Cruijff (geb. Deventer 18-3-1893). Zij vertrok in 1919 naar Deventer. De Bleuminks overleefden de griep, maar hoe het met de anderen op de foto en de fotograaf is vergaan tijdens de griepgolf is onbekend.

Ziekenzaal in het Algemeen Ziekenhuis, november 1918

CREATIEF
MET
GLAS

Wegtersweg 14-6 t +31 (0)74 291 67 01 e info@walhofglas.nl
7556 BR Hengelo (ov) f +31 (0)74 243 89 28 i walhofglas.nl

glascentrale 074 2916700 ^{24/7}

■ glasschade ■ glasdesign ■ glas- en spiegelsoorten ■ designmeubelen

**vincent
gaalman**®
SELECTED MEN'S FASHION

GANT
JOOP!
CAMEL
TONI GARD
RENE LEZARD
JACQUES BRITT

Weemenstraat 19,
Hengelo

Geerdinksweg 2, 7555 DM HENGELO
Tel.: 074-2500800 Fax: 074-2500088
Internet: www.terbraakmakelaars.nl

Aan-/verkoop en taxaties van onroerende zaken

Welke bril u ook zoekt,
Eye Wish Groeneveld heeft 'm.

Alles wat je ogen wensen.

Brinkstraat 24 • 7551 CD Hengelo • Tel. 074-2507400

Stabiliteit lijkt vanzelfsprekend.
En dat is het ook.

Tijden veranderen. Als coöperatieve bank die al ruim 100 jaar bestaat, hebben we altijd een actieve rol gespeeld om de vele veranderingen een toekomstbestendige vorm te geven. In Nederland, en tegenwoordig ook steeds meer wereldwijd. Van Limburg tot Groningen. Van Zeeland tot Nieuw Zeeland. En van de Verenigde Staten tot China. Daarin houden wij vast aan onze principes: we zijn een coöperatie van leden, waarin we door onderlinge samenwerking bouwen aan de toekomst van onze klanten. Als Rabobank kijken we altijd verder dan het huidige moment. Een duurzame ontwikkeling van welvaart en welzijn staat voorop. Deze aanpak heeft geleid tot de triple A-status, als hoogst mogelijke bewijs voor een solide bank. De Rabobank is een stabiele partner op elk moment.

Het is tijd voor een bank
die zichzelf blijft.

Het is tijd voor de Rabobank.

Kijk op www.rabobank.nl

Rabobank

Hengelo textiel- dorp rond 1800

Jos Schwertasek

Wanneer er in Nederland wordt gesproken over de textielindustrie komt steevast Enschede in beeld. Voor de periode vanaf 1860 was dat zeker zo. De textielindustrie groeide in deze stad uit tot de grootste industriële onderneming van Nederland.

Aan het eind van de achttiende eeuw speelde echter ook in het dorp Hengelo de textielnijverheid een belangrijke rol. In 1795 werkte meer dan de helft van het aantal gezinshoofden in de textiel.

We weten dit omdat er in de laatste tien dagen van oktober 1795 een volkstelling werd gehouden. Het bijzondere aan deze volkstelling was dat er ook werd gevraagd naar het beroep van de gezinshoofden. Daaruit blijkt dat 50% van de gezinshoofden zich bezig hield met de productie van textiel. Van fabrikleur tot spoeldraaier. Er werd niet alleen gesponnen en geweven maar er waren ook lieden die zich bezig hielden met het vervaardigen van hulpmiddelen zoals spoelen en rietkammen. Daarnaast waren er blekers en ververs.

De gezinshoofden gaven hun beroep op maar de rest van de huisgenoten werd niet gevraagd. Toch zullen deze mensen ook werkzaam geweest zijn in de textiel. We kunnen dus wel stellen dat bijna het hele dorp zijn brood verdiende in de textiel. Al zal dat brood niet dik belegd zijn geweest. Toch werd er geen honger geleden want de meeste inwoners hadden wel een "hofken of gaarden" waar ze hun aardappelen en groenten konden verbouwen. Hengelo bestond toen uit Het Dorp en De Veldzijde. Waar de scheiding tussen deze twee delen lag is nooit duidelijk geworden. Voor dit artikel is het niet relevant maar we komen er nog op terug.

Bron:

Litt. Textiel historische bijdragen nr. 6.

Stichting Textielgeschiedenis 1965.

De hele winter door werd er gesponnen

Foto N.O.M. 1924

Voor de textielnijverheid leverde de telling de volgende gegevens op:

Naamen en toenames van de Hoofden del huysgezinnen met derzelven bedrijf.	Naamen der Personen die in iede huysgezin de opgave gedaan hebben.	Getal der menschen zig in dit huysgezin bevinden in woorden.				
FABRIKEURS DORP HENGELOO						
1. Benjamin ter Horst	de vrou geeft aan	tien		11. Gerriet Greeve	de vrou	vier
2. Geriet Jacob ten Cate	Geriet ten Cate	twee		12. Jan Hinderik Elberink	de vrou	twee
3. Geriet Dijk	Geriet Dijk	een		13. Willem Kel	Willem Kel	twee
4. Arend Hulshof Jan Pol	de vrou geeft aan	zeeven		14. Hendrikus Wilmlink	Hendrikus Wilmlink	vier
5. Mateus ten Cate	Mateus ten Cate	vier		15. Jan Snueverink	Jan Snueverink	vier
6. Frans Ensink	de vrou geeft aan	negen		16. Geriet ten Cate	Geriet ten Cate	vijff
7. Wolter ten Cate	Wolter ten Cate	twee		17. Graadus Rees	Graadus Rees	vijff
	Gewesen linnen fabrikeur			18. Friederik Wensink	Friederik Wensink	een
8. Steven Dijk	Steven Dijk	negen		19. Hindrink Luyrink	zijn vrou geeft aan	ses
9. Gerrit ten Cate St.Zn.	zijn vrou geeft aan			20. Bertus Snuever	Bertus Snuever	drie
VELTZIJDE						
10. Hermannus Welbeek	Hermannus Welbeek	negen		21. Antony Wuestink	zijn zoon geeft aan	twee
11. Evert BerfIo	Elisabet Nijhof huysvrouw	vijf		22. Hindrik Haverkaate	Hindrik Haverkaate	vier
	Baarend Bruyns	drie		23. Jannes Sweers	Jannes Sweers	twee
12. Baarend Bruyns	Gezienna Helmig	ses		24. Hindrik ten Hoove	Hindrik ten Hoove	drie
13. Albert Gelink	Jan Wooldrik	ses		25. Jannes Kel Jzn.	Jannes Kel	vijff
14. Jan Rief				26. Geriet Bruyns	Geriet Bruyns	drie
FABRIKEURS KNEGTE DORP HENGELOO						
1. Gerriet Lammink	de vrou	zeven		27. Geriet Assink	Geriet Assink	drie
2. Jannes Egberink	zijn vrou geeft aan	vier		28. Cornelis Wumtink	Cornelis Wumtink	drie
3. Geriet Wilmlink Hzn.	Geriet Wilmlink Hm.	vier		29. Jannes ter Beek	Jannes ter Beek	vier
4. Frederik Brinkhuys	Frederik Brinkhuys	drie		30. Geriet Luyrink	de vrou geeft aan	drie
5. Jan Wienk	zijn vrou geeft aan	seven		31. Jan Schoenmaker	de vrou geeft aan	drie
6. Geriet Hollink	zijn vrou geeft aan	drie		32. Hendriekus Bos	de vrou geeft aan	vijff
VELTZIJDE						
Geen				33. Jan Hilberink	Jan Hilberink	seven
GAARENSPINSTERS DORP HENGELOO						
(Catoenspinster, Vlasspinster, Calvenspinster, Spoelster)						
1. Wed. Hinderik Morsman	Wed.	een		34. Steven Krabbenbos	Steven Krabbenbos	vijff
2. Wed. Geriet Scholten	Wed. Geriet Scholten	vijf		35. Willem Scholten	Willem Scholten	drie
3. Wed. Abraham Snuverink	Wed. Abraham Snuverink	drie		36. Roelof Hollink	zijn vrou geeft aan	seven
4. Wed. Johannes Schaar	Wed. Johannes Schaar	twee		37. Klaas Jacob Nijhof	Klaas Jacob Nijhof	vier
5. Wed. Gradus Wilmlink	Wed. Gradus Wilmlink	agt		38. Grades Wentink	zijn vrou geeft aan	drie
6. Wed. Herman Spulmink	Wed. Herman Spulmink	vier		39. Abraham Wiegink	Abraham Wiegink	ses
7. Wed. Geriet Luyrink	Wed. Geriet Luyrink	twee		40. Jannes Holink	Jannes Holink	vier
8. Wed. Bernardus Knoef	Wed. Bernardus Knoef	zes		41. Alef Busgers	Alef Busgers	vier
9. Wed. Grades Morsman	Wed. Grades Morsman	seven		42. Jan ter Waarbeek	de vrou geeft aan	vijff
10. Wed. Henderik Boom	Haar zoon Casper Boom geeft aan	drie		43. Abraham Wilmlink	Abraham Wilmlink	drie
11. Geriet Nijhof	Geriet Nijhof	drie		44. Egbert Braamheer	Egbert Braamheer	twee
12. Wed. Jurgen ten Brink	Wed. Jurgen ten Brink	een		VELTZIJDE		
(Huy en gaarenspinster)	zijn vrou geeft aan	drie		1. Claas Nijhof	Claas Nijhof	zes
13. Wed. Hindrik Hilberink				2. Jannes Hannink	Jannes Hannink	vier
VELTZIJDE						
1. Jannes Brinkhuis	Jannes Brinkhuis	vier		3. Jan Sweerink	Janne Holkak	vijf
2. Gradus Keytink	Gradus Keytink	twee			Huysvrouw	
3. Paulus Baarensteyn	Paulus Baarensteyn	twee		4. Adam Heukers	Adam Heukers	drie
WEEVERS DORP HENGELOO						
1. Weemder Weevers	de vrou	drie			Trijntje Nijhof	
2. Jannes ten Brinkhuys	Jannes ten Brinkhuys	zeven		5. Egbert Elferink	Abraham ter Riet	drie
3. Abraham van Wezel	Abraham van Wezel	zeven		6. Abraham ter Riet	Hendrik Wiggerink	viif
4. Hendrik Hollink	de vrou	zeven		7. Hendrik Wiggerink	Steven Laarhuys	vijf
5. Everd Krabbenbos	de vrou	twee		8. Steven Laarhuys	Geeske Laarhuys	twee
6. Jannes Wilmlink	Jannes Wilmlink	zes		9. Hendrik Leyerink	Huysvrouw	viif
7. Frederik Lammink	de vrou	vier		10. Evert ter Wengelder	Evert ter Wengelder	drie
8. Steven Hobbelink	de vrou	drie		11. Abraham Luyrink	Abraham Luyrink	twee
9. Gerriet Kreemer	Gerriet Kreemer	twee		12. Benjamin Luyrink	Benjamin Luyrink	vier
10. Abraham Assink	Abraham Assink	twee		13. Jannes ter Laarhuys	Maria Bastiaan van Duyven w. vrouw	twee
				14. Jan Bouwmeester	Marya Varkink	vier
				15. Gerrit Post	Kune Post dogter	vijf
				16. Abram Dekkers	Getruyt Hollens	twee
					Huysvrouw	
				17. Abram Ensink	Abram Ensink	viif
				18. Hendrik Ensink	Hendrik Ensink	vier
				19. Willem Eulderink	Willem Eulderink	vier
				20. Jannes Meyrink	Jannes Meyrink	drie
				21. Abram Keusekamp	Abram Keusekamp	tiene
				22. Herman Pol	Herman Pol	drie
				23. Jan ten Cate	Jan ten Cate	zeeven
				24. Jan Laarhuys	Geesken ten Cate	twee
					huysvrouw	
				25. Willem Wilmlink	Willem Wilmlink	viif
				26. Fred. k. Ulderink	Fred. k. Ulderink	twee
				27. Hend. k. Veldhuys	Hend. k. Veldhuys	zeeven
				28. Jacob Wilmlink	Jenneken Keusekamp	ses
					Huysvrouw	
				29. Jan Sengerink	Jan Sengerink	zeeven
				30. Aantoon Gerdink	Aantoon Gerdink	twee
				31. Jan Dekkers	Jan Dekkers	vier
				32. Herman Leusink	Herman Leusink	viif

33. Egbert Luyterink	Egbert Luyterink	twee
34. Willem Dekkers	Marya Dekkers	vier
35. Hermann Luyterink	Hermann Luyterink	vier
36. Jan Kuytink	Jan Kuytink	vier
37. Geriet Kloppers	A. Kloppers zeun	drie
38. Jannes ten Dam	Jannes ten Dam	drie
39. Gradus Sengerink	Janna Weustink	twee
40. Geriet Walhof	Geriet Walhof	drie
41. Alb. t. Wilmink	Alb. t. Wilmink	vier
42. Hend. k. Alderink	Hend. k. Alderink	twee
43. Baarend Sengerink	J. Sengerink de zoon	vier
44. Jannes ten Hoove	Jannes ten Hoove	twee
45. Jan Esselink	Jan Esselink	vier
46. Jan Schattendam	Helena Getkate huysvrouw	drie
47. Bernardus ten Dam	Bernardus ten Dam	drie
48. Jan Lusink	Jan Lusink	drie
49. Jurgen Dekkers	Jurgen Dekkers	drie
50. Geriet Wessels	Geriet Wessels	vier
51. Baamd Dekkers	Baamd Dekkers	ses
52. Gerrit ten Langelder	Gerrit ten Langelder	vier
53. Antony Lansink	Antony Lansink	drie
54. Martinus Esselink	Martinus Esselink	drie
55. Gerrit Spiekers	Gerrit Spiekers	twee
56. Herman Laarhuys	Herman Laarhuys	vier
57. Adolf Snuverink	Adolf Snuverink	vier
58. Jan Hemmink	Jan Hemmink	drie
59. Jan ten Brinkhuys	Berdina ter Mars huysvrouw	drie
60. Jannes ter Waarbeek	Jenneken Waarmink, huysvrouw	agt
61. Herman Ensink	Getruyt Ensink Suster	twee
62. Wessel Wessels	Wessel Wessels	twee

CATOENKRASSER DORP HENGELOO

1. Wed. Jannes Wilderink	Jan Wilderink haar zoon geefd aan	zeven
--------------------------	--------------------------------------	-------

VELTZIJDE

geen

BLEEKSTER DORP HENGELOO

1. Wed. Abraham Nijhof	Wed. Abraham Nijhof	negen
2. Henderik Nijhof	Henderik Nijhof	viuff

VELTZIJDE

geen

SPOELDRAAIER DORP HENGELOO

1. Roofl Pluemers	Roofl Pluemers	vier
-------------------	----------------	------

VELTZIJDE

geen

VLAS BRAKER DORP HENGELOO

1. Jan Wessels van Diepen	Jan Wessels van Diepen	twee
---------------------------	------------------------	------

VELTZIJDE

geen

VERVER DORP HENGELOO

Geen

VELTZIJDE

1. Albert Eulderink	Eva Vos	drie
2. Alb. Luk	Triene Snuverink	drie
3. Jan Keldrink	Jan Keldrink	drie

RIETMAAIER DORP HENGELOO

Geen

VELTZIJDE

1. Andries Blenke	Altijn ten Cate	vier
-------------------	-----------------	------

De laatste rokkenwevers

Bij het haardvuur

Hengelo in wording

Riet Glas-Kroeze

De kop boven dit artikel kan op twee manieren uitgelegd worden. Hengelo anno 1821 op weg naar het uitgebreide Hengelo van nu, maar... een stad of dorp is nooit af. Uitbreidingen gaan maar door. De andere manier is de maquette in wording van Hengelo anno 1823, waar Dick Kroeze dagelijks aan werkt en die hij eind 2009 hoopt af te hebben.

“Oude dorp Hengelo op schaal”

Dit staat boven het krantenartikel van 14 januari 2009 in TC Tubantia. Dick Kroeze, naamgenoot maar geen familie, werkt sinds eind september 2008 aan een maquette.

Een half jaar nadat hij aan deze gigantische klus is begonnen zit ik tegenover hem. Wie is Dick en hoe is het idee ontstaan? Dick komt uit Almelo en werkte sinds 1954 bij Holec. Hij reisde tien jaar op en neer naar Hengelo. In 1964 werd hij inwoner van Hengelo. Nadat de kinderen de deur uit waren en het werk bij Holec ook niet meer een groot deel van zijn tijd en energie opslokte, kreeg hij pas echt ruimte om zich aan zijn hobby, de modelbouw, te wijden. De resultaten daarvan zijn rondom in de kamer te zien. Verschillende scheepsmodellen. Op het dressoir staat een indrukwekkend schaalmodel van het zeilschip De Bounty. Via de open zijkant kun je in het ruim van meer verdiepingen kijken en ik verbaas me over alle details. Iemand is bezig houten vaten in elkaar te zetten. De duigen van een tonnetje wijken uiteen, want er moet nog een band omheen aan de bovenkant. Dick haalt onder uit het ruim van het schip een werkbank met gereedschap tevoorschijn, zo klein, dat ik het amper in mijn vingers kan pakken: een hamer, een zaag en een boor. Allemaal op schaal en zelf ge-

Dick Kroeze bezig met de maquette

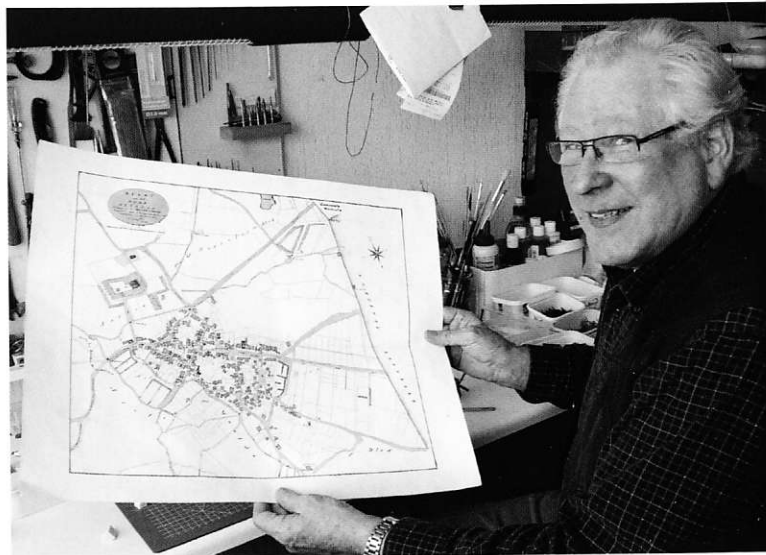
Het kerkje stond op de oude begraafplaats aan de Bornsestraat

maakt. De details vertellen eigenlijk samen een verhaal en dat zal ik nog vaker merken deze ochtend.

Maquette

Hoe komt iemand op het idee om aan een maquette te beginnen? Een vriend en vrijwilliger van het Historisch Museum, Bert Schuite, bracht hem in contact met het museum. De papieren maquette van het oude stadhuis, boven in het oude pand aan de Beekstraat, was ernstig beschadigd. Bert kende Dick's talent, bracht de mensen van het museum met hem in contact. De vraag luidde of Dick kans zag dit te restaureren. Drie weken later werd de maquette terug geplaatst, zonder dat er ook maar iets van schade te zien was. Door gesprekken met medewerkers van het museum en niet in het minst door Dick's historische interesse ontstond het idee

Alle foto's zijn gemaakt door Bertelink

Omgeving Langestraat - Pastoriestraat

om een kaart uit 1821 op schaal driedimensionaal uit te werken. Deze maquette zou te zijner tijd een plaats in het Historisch Museum Hengelo krijgen. Dick en zijn vrouw realiseerden zich dat dit een tijdrovende klus zou zijn en dat daarvoor ruimte gemaakt zou moeten worden in de hobbykamer op de bovenverdieping van hun huis aan de Bankastraat. Ze zijn samen de uitdaging aangegaan en vanaf dat moment zitten er twee lijnen in het hele verhaal. Ten eerste: de maquette moet historisch verantwoord zijn. Ten tweede: het kunstwerk op zich. De perfectionist Dick moet de manier van werken helemaal zelf uitvinden, het materiaal zoeken en experimenteren.

Het historische aspect

Als basis is er een kaart uit 1821. Ook een in 1966 getekende kaart in perspectief van Piet Hamer geeft informatie over de stoffering van het vroegere Hengelo. In een boek van J. Craandijk uit 1880 staat beschreven wat Craandijk zag toen hij Twente bezocht en kris-kras door Hengelo ging. Bijvoorbeeld de heidevelden richting Oldenzaal. Verder beschikt het museum over veel informatie. Dat zijn de uitgangspunten. Er is een patroon gemaakt van de kaart en deze is in stukken verdeeld. "Eilandjes" noemt Dick die. De plaatsen van de huisjes zijn heel precies en ze zijn genummerd, evenals de 270 huisjes die allemaal verschillend van vorm zijn en voor zover nog bekend, zijn bepaalde panden in de origine-

le vorm. Van sommige huisjes kent Dick de namen van de bewoners die er gewoond hebben. Er wordt gewerkt in een schaal van 1 : 400. De deuren zijn 5 mm. hoog. Aan de hand van een oude foto kon de voorloper van de Lambertusbasiliek gereconstrueerd worden. Er zijn ook twee windmolens, het huis Hengelo, de bijbehorende kapel, waarvan de fundamenten terug gevonden zijn op de begraafplaats aan de Bornsestraat.

De uitvoering

Dick werkt op een grote plaat van zacht materiaal, waar goed een oneffen terrein en beken in aan te brengen zijn. De plaat is verdeeld in stukken

Huys Hengelo kort voor de afbraak

(eilandjes), die als een puzzel in elkaar passen. De scheidelingslijnen zijn wegen of beken. Ik herken het patroon van Hengelo: de Deldenerstraat, de Oldenzaalsestraat, de Brink en de Telgen. De Deldenerstraat is op de maquette nog een zandweg, maar zou met klinkers bestraat zijn geweest in 1821. Daar moet Dick nog iets voor bedenken. De zandpaden zijn bedekt met echt zand. De velden, akkers en houtwallen zijn heel natuurgetroouw. Niet allemaal in hetzelfde groen maar heel genuanceerd. Ik zie verschillende soorten bomen en struiken. Er is veel natuurlijk materiaal gebruikt. Terwijl Dick vertelt zit ie als het ware in zijn werkstuk. "De bomen zijn groen. Het is voorjaar. Zie je dat de boeren hier de akkers al omgespit hebben? Daar, linksboven is een boer die wat later is. Hij heeft al wel zijn mest uitgekruid en het ligt als hoopjes op zijn land." Dan vertelt Dick het geheim van de mesthoopjes. "In mest zitten strootjes, daarvoor heeft hij haren van een borsteltje geknipt en voor de basis van de mesthoopjes heeft hij ...koffiedik gebruikt." Dan wijst Dick de mest aan die de boer gemorst heeft op het weggetje naar zijn land. "Van de wagen gevallen, dat gebeurde ook onderweg." Hij wil ook nog ergens een paar paardenvijgen leggen en zwerfkeien. Hij wijst me aan hoe een boer moest lopen over bruggetjes en

door hekken om bij zijn vee te komen. Allemaal kleine verhaaltjes, zoals ik al eerder opmerkte. "Hier was een bleek ...en daar.... Daar komen nog witte lappen te liggen op het gras. Langs de beek komen vlonders, want in de beek werd het linnen gespoeld." Hij heeft oog voor allerlei kleine details die behoren bij de geschiedenis van Hengelo. De huizen zijn van balsahout. Licht materiaal. Sommigen huizen hebben een strooien dak. Er is een huis in aanbouw. Er zijn verschillende bouwstijlen. Vakwerkhuisjes zoals in Westfalen zag je ook aan deze kant van de Duitse grens. Ik ontdek steeds meer: een watermolen, hekjes, de grafzerken van de begraafplaatsen aan de Bornsestraat en de Joodse begraafplaats aan de Dennenbosweg. Met veel gevoel voor detail vertelt hij over de maquette, de ideeën en de vondsten. Hij wijst mij op miniatuur slakropjes in een groentetuintje van een huis in de Pastoriestraat.

Dan schijnt ineens de voorjaarszon de kamer in en werpt strijklicht over de maquette. Een verrassend effect van zon en schaduw in dit miniatuurdorp. Met de nieuwe "Heer van Hengelo" en zijn echtgenote kijk ik verrast naar het Hengelo in wording in de lentezon. Prachtig! Bent u ook, net zoals ik, nieuwsgierig geworden naar het eindresultaat?

studio beerens
de beeldmakers

Fotografie
Multimedia
Internetproducties

www.studiobeerens.nl

Patrick's
Kaasboetiek
Kaas en delicatessen

Winkelcentrum Hasselo
Christiaan Langeveldstraat 18
7558 CS Hengelo
Telefoon 074-2775253

bouwbedrijf
krakers b.v.

Oude Postweg 129
7557 DC Hengelo (O)
Tel.: 074-2912964
Fax: 074-2915823

onderhoud — renovatie — dakdekkersbedrijf
utiliteitswerk — bedrijfshuisvesting — woningbouw

NVOB

De
Wijnhal
WIJNKOPERIJ HAMBURG

Proprietaire: H.J. Hamburg
Erbend wijnkoper GASTROVINO.
Lid Twents Wijngenootschap

Nieuw adres:
Willem de Clercqstraat 33
7553 VA Hengelo
Tel: 074-2503373
Fax: 074-2503319
MobilTel: 06-55706545

www.wijnhal.nl

*Meer dan 450 soorten wijnen. *Uit alle landen van de wereld. *Relatiegeschenken.
*Wijnkursussen en Proeverijen (ook voor groepen). *Ruim 450 m2 wijnhal.
*Eigen gratis parkeerplaatsen.

Tastbare kleine herinneringen

dr. H. Reynders

De expositie te Zwolle van werk van de beeldend kunstenaar Paul Citroen, bracht mij in herinnering de afbeelding van de eerste directeur geneesheer van het voormalige Koningin Juliana Ziekenhuis, dokter H. Hartstra, van die kunstenaar. Bij diens afscheid in 1969 werd een zwart-wit schilderij van hem aan het ziekenhuis aangeboden, dat vele jaren in de entreehal van dat ziekenhuis heeft gehangen.

Over dat schilderij doet nog een anekdote de ronde. Er kwam een bezoeker bij de entreehal met de vraag wie dat schilderij voorstelde? De dienstdoende portier wist dat niet, maar belde hulpvaardig naar een medewerkster van de toenmalige directie. Na informatie deelde de goede man aan die bezoeker mede: 'dat is de afbeelding van een vroegere directeur geneesheer, de heer Six Dijkstra' (de opvolger van Hartstra)!

Wie het huidige ziekenhuis binnentreedt zal genoemd schilderij missen. Informatie gaf de oplossing: het hangt in de gang op de eerste etage in het vroegere zusterhuis. Daar zetelt nu o.a. de Raad van Bestuur en 'normale' bezoekers komen daar niet.

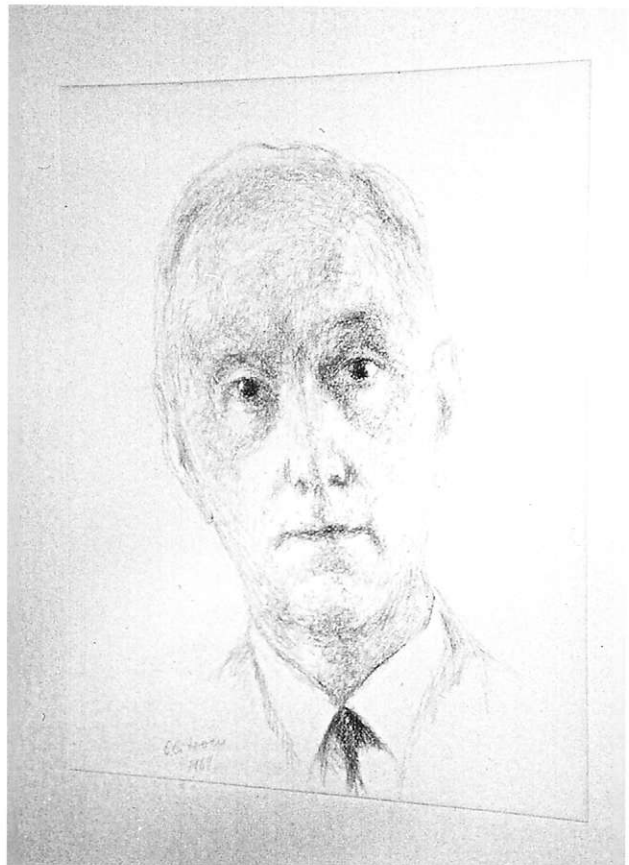
Wie het vroegere KJZ gekend heeft zal moeite hebben om in het interieur van het huidige gebouw (nu ZHG locatie Hengelo, wat een mooie naam!) structuren van het ziekenhuis uit 1954 te herkennen. Sinds de fusiebesprekingen met het Sint Gerardus Majellaziekenhuis in de jaren zeventig, is er praktisch altijd wel ergens ge- of verbouwd. Tijdens verbouwingen in 1982 miste ik een eenvoudig glas in loodraam in het trappenhuis van de afdeling Schweitzer (parterre interne aan de tuinzijde). Dat glas in loodvenster was het enige onderdeel van het voormalige Ziekenhuis aan de Ziekenhuisstraat dat was overgebleven. Dat venster vermeldde het jaartal 1896, het stichtingsjaar van dat ziekenhuis. Informatie bij de directie gaf toen opheldering. Het glas in loodvenster was tijdelijk verwijderd om beschadiging tijdens de verbouwingen te voorkomen. Het zou weer worden herplaatst.

Nu, meer dan 25 jaar later, miste ik dat venster nog steeds. Ik kon echter de afdeling Schweitzer ook niet meer vinden. Het bleek mij dat die afdeling geheel was verbouwd en nu een onderdeel is van de polikliniek. Mijn vraag aan het secretariaat, waar dat glas in loodvenster was gebleven, kon niet direct worden beantwoord. Er zou opheldering worden gevraagd aan de technische dienst. Gelukkig kon daar opheldering worden gegeven; dat bijzondere vensterglas met stichtingsjaartal bleek (nog steeds) opgeborgen te zijn sinds het

veiligstellen begin tachtiger jaren. Er zal nu een nieuwe en veilige plek voor dat historische stukje Hengelo worden gezocht.

Eenzelfde ervaring werd opgedaan met een bronzen kunstobject, destijds geplaatst in de gang die vanaf de oude voordeur naar de achterzijde van het KJZ leidde. Het was een schenking van de echtgenotes van de medische stafleden aan het nieuwe fusieziekenhuis. Dat object op een sokkel, was vervaardigd door de toen al teruggetreden eerste anaesthesioloog (narcotiseur) van Hengelo, de specialist D. Guensberg (een Poolse legerofficier, die in 1944 in Normandië landde, de veldtocht mee maakte en ereburger van Breda werd). Naderhand werd hij tot Nederlander genationaliseerd. Ook dat herinneringsobject zal men nu te vergeefs zoeken. Informatie bracht gelukkig ook hier opheldering; het is ook veilig opgeborgen om beschadiging door werkzaamheden te voorkomen. Het zal worden herplaatst.

Naast genoemde kleine objecten zijn er voor ingewijden hier en daar nog herinneringen in het huidige ZHG locatie Hengelo te vinden. Helaas kan dat (voor zover ik weet) niet worden gezegd van voorwerpen uit het Sint Gerardus Majellaziekenhuis. Destijds heb ik meermalen gevraagd om serviesgoed waarop het monogram GMZ was afgebeeld, te mogen ontvangen voor de collectie van ons museum. Dat is ondanks herhaald verzoek niet gelukt! Ook de kapel werd gesloopt en het Mariabeeld verhuisde naar elders. We moeten zuiniger zijn op tastbare herinneringen.

Dokter H. Hartstra

tekening Paul Citroen

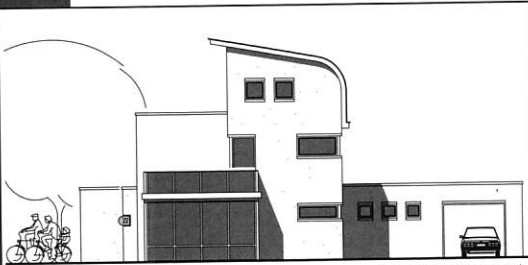
MARSKANT 64, HENGELO 074 - 2428135, WWW.ADOLFSVERLICHTING.NL

VAN MODERN TOT KLASSIEK
1000M² SHOWROOM
PARKEREN VOOR DE DEUR

A D O L F S
V E R L I C H T I N G

Bornestraat 107
7556 BD Hengelo
TEL. 074-2421111

FONS NIJLAND
BV
BURO

aanzicht straatgevel

WWW.FONSNIJLAND.NL

ONROEREND BETER VOOR:

VERHUUR VAN LUXE APPARTEMENTEN
& EENGEZINSWONINGEN

VERHUUR VAN BEDRIJFSRUIMTEN

BEHEERWERKZAAMHEDEN VERENIGING
VAN EIGENAREN

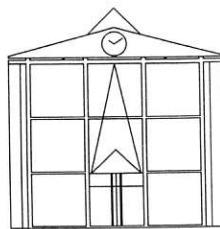
ONDERHOUD VAN WONINGEN

VERKOOP VAN HUURWONINGEN
& NIEUWBOUWWONINGEN

MARSKANT 19,
7551 BS HENGELO
TELEFOON (074) 250 58 08

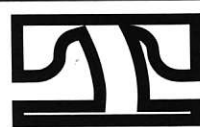
gordijnen & tapijten

wolfs

inspirerend
persoonlijk
opmerkelijk

Wolter ten Catestraat 5 - 7551 HW Hengelo
Tel. 074 - 2914064 - Fax 074 - 2504824
www.woontextiel.nl

THIJERT
bloemsierkunst

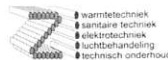
Deurningerstraat 106 - Hengelo.
Telefoon: 074 - 291 65 31 Fax: 074 - 243 12 90

- Boeketten • Kado-artikelen
- Interieurbepantingen • Hydrocultuur

info@thijert.nl

www.thijert.nl

ZWIEENBERG
installatietechniek B.V.

Binnenhavenstraat 45, 7553 GH;
Postbus 1200, 7550 BE Hengelo

telefoon 074 - 2421242
fax 074 - 2504917
internet www.zwieenberg.nl

Lid van

UNETO-VNI

STEK

OPHOF OPTICIENS
AUDICIENS
brillen hoortoestellen

AIR TITANIUM
SILHOUETTE
ARMANI
TITANFLEX
LACOSTE
FLAIR

OTICON
SIEMENS
PHILIPS
WIDEX
DANAVOX
RESOUND

**MET OPHOF
HOORT U ER WEER BIJ**

Enschedesestraat 27 Hengelo
tel. 074 - 291 08 00

De Hengelose Beatperiode (1965-1967)

Hans ten Brummelhuis

De groep The Beatles was een popgroep uit Liverpool bestaande uit Paul McCartney, John Lennon, George Harrison en Ringo Starr. De groep was actief van 1962 tot 1970 en wordt nu nog steeds beschouwd als de invloedrijkste band uit de geschiedenis van de popmuziek.[1] Al vrij snel na hun doorbraak kregen de leden van The Beatles te maken met hysterische reacties van voornamelijk jonge tienermeisjes, die tijdens concerten de muziek met hun gegil overstemden. Voor dit gedrag raakte de term "Beatlemania" in zwang. Tijdens hun carrière verrichtten ze pionierswerk in de geluidsstudio, waarvoor ze in brede kring lof oogstten. Onder hun invloed groeide de popmuziek uit van een op Amerikaanse rhythm and blues gebaseerd genre tot een veel breder georiënteerde muzieksoort. Toen in 1964 (op 6 juni B-day) The Beatles - na een aarzelende start - ook ons land begonnen te verove-

Theo Elschot

ren, deed ook in Twente de beatcultuur zijn intrede. Aanvankelijk beschikte men niet over goede locaties en deze nieuwe stroming in de popmuziek werd met de nodige scepsis beoordeeld. Lange tijd zetten groepen als ZZ & the Maskers met zanger Bob Bouber en de Jumping Jewels met Johnny Lion de toon en waren Rob de Nijs en the Lords zeer populair, maar pas in de loop van 1965 kon de Haagse beatband The Motions als eerste een hit scoren. Na hun optreden in het voorprogramma van The Rolling Stones in het Kurhaus in Scheveningen belandde hun hit *It's Gone* voor één week op plaats 39 in Veronica Top 40 van Joost den Draaijer. Daarna kwam er een golf van Nederlandse beatgroepen die met veel succes de podia en hitlijsten bestormden.

Rootie Tootie

In Hengelo bestond toen al de Rootie Tootie Club. Opgericht door Theo Elschot, Paul Borghuis en anderen als een besloten sociëteit waar vooral Jazzbands optraden. Nog twee enthousiaste medewer-

kers uit de begintijd waren Tony Snijders en de PR-man Jimmy Vollenbroek.

VIOS GEBOUW

Beekstraat 10, telefoon 12612

Rootie Tootie elke woensdag en zondag Discobal vanaf 18.30 uur.
Rootie Tootie elke zaterdag dansen o.a. 1 mei orkest „Border Town Jazz Band”, vanaf 18.30 uur.

Begin 1965 kwam in de Rootie Tootie de beatmuziek centraal te staan. De Rootie Tootie was gevestigd in het vroegere VIOS-gebouw aan de Beekstraat, waar nu de discotheek New York staat.

Kaartje van Rootie Tootie uit 1965

Op woensdagavond was alleen de kleine zaal geopend voor bezoekers. Die konden een briefje invullen met hun favoriete top 3. Deze werden later op de avond gedraaid. "It's all over now" van de Rolling Stones was een klapper. In de weekends was het vol, zowel in de grote zaal met podium waar de optredens waren en waar gedanst werd als in de kleine zaal. Illustere namen zoals de Engelse groep The Seachers, les Baroques traden op, maar ook presentator Herman Stok van het toen populaire TV-programma Top of Flop kwam met een discobal in het VIOS-gebouw. Theo Elschot zorgde in dat jaar als impresario voor een reeks optre-

ROOTIE-TOOTIE

CONCERTBUREAU

Boekeloseweg 96, HENGELO (O.)

Verhuur van:

**FEESTARTIKELEN
GELUIDSINSTALLATIES
GRAMMOFOONPLATEN
PICK-UP'S
BANDRECORDERS**

Tevens orkestbemiddeling. Keuze uit 100 verschillende orkesten; ook voor bruiloften.

dens van bekende bands buiten Hengelo tot in Duitsland toe. Hij regelde zijn zaken vanuit het kantoor aan de Boekeloseweg: Concertbureau Rootie Tootie. In Gronau trad de legendarische merseybeatgroep The Swinging Blue Jeans op. Merseybeat is een muziekstijl binnen de rockmuziek, een combinatie van rock-'n-roll, skiffle en rhythm and blues.

In het eerste nummer van Hitweek (zie pag 82) in september 1965 staat Theo Elschot op de voorpagina vanwege zijn opvallende activiteiten op het gebied van de popmuziek wanneer hij probeert de Animals en de Moody Blues naar Nederland te halen. Naast het wekelijkse bulletin geeft Theo het blad 'Yes' uit met een oplage van 50.000. Hij probeert om in Hilversum zendtijd te krijgen voor een eigen omroep. Dit plan mislukt, maar zorgt wel voor de nodige publiciteit.

ROOTIE TOOTIE DISCO PLATEN BAR

Marktstraat 14

Elke dag muziek van 9.00—18.00 uur.

Hij start in de Marktstraat een platenbar, die later zou worden omgetoverd in de Black Magic, een van de eerste Undergroundtenten in Nederland. Underground is een term waarmee men activiteiten (bijvoorbeeld kunst- en muziekstromingen) aanduidt waar slechts een kleine groep mensen interesse voor heeft. Deze Black Magic had zwarte ramen met kleine kijkgaat-

jes. Het zag er enigszins obscuur uit en prikkelde de fantasie van veel Hengeloërs, zodat Black Magic het gesprek van de dag was.

Begin 1966 moest Theo het VIOS-gebouw verlaten en moest hij uitzien naar een andere locatie. Bij Café Schutte aan de Anninksweg vond hij daarna tijdelijk een plek voor het organiseren van beatconcerten.

The Easy Beatclub

Op het succes van Theo kwamen anderen af. The Easy Beatclub, die gebruik maakte van de grote zaal in Hotel Deters aan de Beursstraat, waar tegenwoordig eetcafé de Buurman/restaurant de Dragonder gevestigd is, werd een serieuze concurrent. Er brak zelfs een beatoorlog uit in Hengelo meldde de kop van een groot artikel in de Twentse Courant.

De Easybeat club werd geleid door Hans Borchert en hij wist in 1966 een reeks klinkende namen naar Hengelo te halen. The Pretty Things uit Engeland, maar ook de Amsterdamse Outsiders met Wally Tax en de Haagse Golden Earrings. Later werd de naam van The Easy Beatclub gewijzigd in de Koala Beatclub.

Allemaal Beat wat de klok slaat

1966 is een topjaar voor de beatmuziek. In diverse zalen in Hengelo treden bands op. De Rokajoclub met als voorzitter Henk Scheper organiseerde op diverse locaties optredens.

Rokajo was ontstaan uit de Rooms Katholieke Jongeren Instuif. Het jeugdige bestuur voelde de tijd-

Rootie Tootie over „beat- oorlog”

Hoewel wij door het beantwoorden van enkele vragen meegewerkt hebben aan uw publikatie „Easy Beat en Rootie Tootie” in uw blad van 14 augustus j.l., willen wij hierbij met nadruk verklaren, dat wij het met de strekking van het artikel niet eens zijn.

Helaas zijn wij niet in de gelegenheid gesteld, het artikel vóór publikatie in te zien, en daarom stellen wij er prijs op, het volgende nu op te merken. De Rootie Tootie is zich bepaald niet bewust van een zgn. „beat-oorlog” in Hengelo.

Zij vraagt zich zelfs af of er sprake kan zijn van een concurrentiestrijd tussen Rootie Tootie en Easy Beat. Voorts hebben wij nimmer een „onprettige sfeer” waargenomen. Integendeel, wij hebben de heren van de Easy Beat herhaaldelijk zien vertoeven op de Rootie Tootie dansavonden.

Wij betreuren dat de redactie van uw jeugdpagina heeft gemeend, een beat-oorlog tussen Rootie Tootie en Easy Beat te moeten ensceneren en voorts achten wij het principiële onjuist dat een krant zo duidelijk partij kiest als in het bewuste artikel wordt gedaan.

De laatste zin van het artikel waarin uw journalist de hoop uitspreekt dat zowel Rootie Tootie als Easy Beat hun activiteiten kunnen blijven ontwikkelen, kan die indruk helaas niet wegnemen.

Namens het Rootie Tootie Concertbureau,
Jan Versteegh.

„Beat-oorlog” in Hengelo tussen

Theo Elschot
„machtige „Goliath”?..

Easy Beat en Rootie Tootie

Hans Borchert

geest goed aan en besloot de naam te wijzigen. Zo ontstond de oubollige naam Rokajo om niet helemaal de identiteit te laten varen.

Rokajo had een contract met het Concertgebouw om in de Kleine Zaal optredens te verzorgen. Het optreden van The Blue Fighters met de veel later bekend geworden Mariska Veres van Shocking Blue zorgde voor een van de eerste popfoto's in de plaatselijke krant. Verder waren er optredens in de Boemerang in de Mussenstraat. Bij hotel Falkman, het huidige café Het Pleintje en niet te vergeten het Beetshuis aan de Bornsestraat/Thiemsbrug.

Theo Elschot startte in 1966 een nieuwe activiteit aan het Burg. Jansenplein met de oude trouwde naam: Bar Dancing Rootie Tootie.

In die tijd kende Hengelo een paar eigen beatgroepen. Ik noem The Syndicate en The Jackals die ook over de grens in Duitsland speelden. Lang hebben deze groepen niet bestaan. Het waren geen echte toppers, zoals de Enschedese groepen The First Move en The Honest Men.

Wel waren er enkele Hengelose jongens die furore maakten in Enschedese bands, zoals Maarten Assink bij de Buffoons, Evert van de Wal die in de First Move speelde en René Elschot, broer van Theo, die enige tijd bij de groep Rowdies zat.

In die tijd kon je in Hengelo in diverse platenzaken terecht om je favoriete singeltje of, als je voldoende geld had, een elpee te kopen. Aan de Enschedesestraat had je Ben Hogeweg, aan de Weemenstraat zat Disco Palthe, op de Telgen Koos ter Horst, in de

Nieuwstraat Radioko en in de Marktstraat Radio Nachtegaal.

Beatorkaan

Ondanks de moderne dansen zoals de Twist, de Rock'n Roll, The Locomotion e.d. bleven de traditionele dansscholen overeind. RK jongeren leerden dansen bij dansschool Bake aan de Wolter ten Catestraat en andere jongeren gingen naar De Bokdams.

Toch kwamen er nog bekende artiesten met andere genres naar Hengelo, zoals Ramses Shaffy en Johnny Griffin, Jazzsaxofonist. Beiden hebben in het voorjaar van 1967 in Hengelo opgetreden. De Katholieke Kerk probeerde jeugd te trekken door in te spelen op de populariteit van de beatmuziek. Door een bandje tijdens de mis te laten spelen ontstonden beatmissen. Op de markt werd op Koninginnedag 1967 een beatwedstrijd gehouden.

Shocking Blue met Mariska Veres

● Easy :

„Ze willen ons kapot maken”

● Rootie :

„We dulden geen lege salen”

In het begin waren de verhoudingen tussen de beide „concurrenten” nog heel plezierig. De Rootie Tootie hielp de Easy Beat zelfs om de nieuwe club op te bouwen. Gaandeweg veranderde de stemming echter. Op het ogenblik is het al zover dat de Easy Beat en de Rootie Tootie elkaar officieus de oorlog hebben verklaard.

den tussen Hengelo en Amsterdam. Voor Hengelo traden op The Spiders o.l.v. Markus Stockhausen en FAGHM. De naam van die laatste groep bestond uit de beginletters van de voornamen van de bandleiden. Er waren die dag veel optredens van beatbandjes, waardoor de Twentsche Courant op 1 mei schrijft over een Beatorkaan door Twente.

De Hengelose beatclub Koala organiseert zomer 1967 in het naburige openluchttheater in Hertme een beatfestival met groepen als de Bintangs en The Tee Set.

Na de zomer van 1967 was de beat, zoals deze stroming in de popmuziek werd aangeduid over haar hoogtepunt heen. The Beatles traden al enig tijd niet meer op. Ze gingen de studio in voor opnames en gingen andere muzikale wegen

bewandelen. Ook andere groepen sloegen nieuwe wegen in, waarbij zowel de klassieke muziek, als de jazz, folk en soul een rol gingen spelen.

Hengelo, dat tot dan geen echt spraakmakende band had gehad, kreeg met de reeds eerder genoemde groep FAGHM een opvallende groep. Hierbij was vooral de zanger Gertie Morsman voor de groep van bijzondere betekenis. Door gebruik van een dwarsfluit bij de optredens is hij legendarisch geworden bij kenners.

In de daarop volgende jaren heeft de groep heel wat optredens verzorgd in Hengelo maar ook daarbuiten. In 1970 is de band gestopt en zijn een deel van de leden verder gegaan met Block. In 2008 bij het Twente Rock festival is de groep weer voor een eenmalig concert te bewonderen geweest.

Shaffy Chantant

Met : Ramses Shaffy, Loesje Hamel, Liesbeth List en Polo de Haas.

Kaartverkoop en plaatsbespreken van maandag 3 mei af van 11.00—12.30 uur aan de kassa van het Concertgebouw, telefoon 12202.

Prijzen der plaatsen f 7,00, f 6,00, f 5,00 en f 4,00.

Cultureel jeugdpassen geldig.

Hitweek

Hitweek is een underground weekblad dat van september 1965 tot april 1969 heeft bestaan. Het is daarna voortgezet als Aloha. Hitweek wordt op 17 september 1965 als jongerentijdschrift gelanceerd door Willem de Ridder en Peter Muller, die ook de naam bedenkt. Muller heeft dan al het blad Beatbox opgericht. Met veel ambitie en weinig geld stapte De Ridder naar Ruud Schoonman, een onconventionele drukker die net een nieuw druksysteem heeft aangeschaft. Beatgroepen en straatverkopers worden ingezet om de eerste nummers te verspreiden. Tot de redacteurs van het eerste uur behoren onder meer Wim Bloemendaal, Jan Donkers, Henk van Dorp, Arend Jan Heerma van Voss, Andre van der Louw etc. Hitweek schrijft veel over popmuziek van vaderlandse bodem Groepen als Les Baroques, Motions, Golden Earrings, Outsiders, Q 65 en Cuby and the Blizzards danken hun bekendheid mede aan Hitweek. Het blad publiceert ook regelmatig een zwarte lijst van scholen, bedrijven en horecagelegenheden die langhorigen discrimineren; een idee van Muller die in 1966 de Stichting Pro Lang Haar opricht. Verder wordt in het blad geschreven over mode, en worden er veel brieven van lezers opgenomen. De lezersrubriek wordt aanvankelijk verzorgd door Van der Louw, die dan al als een vreemde eend in de bijt wordt beschouwd. Hij is zo'n tien jaar ouder dan de overige redacteurs en heeft, mede dankzij zijn pijp, een vaderlijke uitstraling. Muller vindt hem achteraf "een pijprokende erudiete man die mij het gevoel gaf dat ik ergens bij hoorde". Wim de Bie brengt in het najaar van 1968 in het artikel Wij zijn tevreden een discussie op gang over het bestaansrecht van Hitweek. In 1969 wordt het blad omgedoopt in het tweewekelijkse Aloha, met een grotere nadruk op grafische vormgeving, waarin niet de minste van de jonge generatie Nederlandse tekenaars hun werk laten zien. Aloha is echter geen lang leven beschoren.

Het Gymnasium

F.C. Walhof

In ons vorige nummer plaatste ik een artikel over het Gemeentelijke Gymnasium in de tweede wereldoorlog. Mevrouw Van den Berg-Vanhouten, Prof. Dr. L. Turksma en de heer Oelering reageerden op dit artikel en wezen mij op een aantal fouten, die in het artikel waren geslopen en gaven mij tevens enkele waardevolle aanvullingen. Van de heer Turksma kreeg ik ook foto's van het Gymnasium die in het archief van de school, tegenwoordig het Bataafs Lyceum, ontbreken.

Wat ging er fout?

Bij het artikel stonden twee klassenfoto's. Echter bij het zetten van het artikel zijn de onderschriften verwisseld. Verder schreef ik, dat de leerlingen uit de examenklassen zonder diploma de school verlieten. Ik laat de heer Turksma hierover aan het woord: "De leerlingen verlieten in 1945 geenszins zonder diploma de school, zoals u schrijft. Door nog erg verwarde omstandigheden en slechte verbandingen kon het ministerie geen eindexamens met deskundigen van buiten organiseren. We hoefden dus geen examen te doen, maar iedereen kreeg wel degelijk een diploma. Het mijne is merkwaardigerwijze door De Jonge ondertekend op 24 september (toen ik al lang op de universiteit zat) en door de inspecteur geratificeerd op 31 december 1945. Het is ongetwijfeld al veel eerder mondeling "uitgereikt" waarbij ik de leraren namens de klas bedankte en ik moet toch iets schriftelijks gehad hebben waarmee ik mij bij de universiteit kon aanmelden!". Deze "slip of

the pen" had ik natuurlijk moeten opmerken, aangezien mijn vader hetzelfde overkwam, als eindexamenkandidaat van het Carmel Lyceum in Oldenzaal.

Gymnasiumklas 5 (cursusjaar 1931/32)

Mevrouw Van den Berg-Vanhouten uit Hengelo belde mij naar aanleiding van de foto van Gymnasium 5. (de foto op pag. 58, red.) Zij zat vanaf 1926 op het Gymnasium en ze kon mij de namen geven van de leerlingen en de docenten. Van links naar rechts: Lucie Kooy (geb. Hengelo 1914, zij woonde met haar ouders aan de Delde-nerstraat 79 en vertrok later naar Hilversum), Dr. Pieter Herfst (geb. Gouda 16-4-1894, rector), Greetje van Gelder (Margaretha, geb. Hengelo 1914, zij vertrok in 1932 met haar ouders naar Haarlem, omdat haar vader bij Stork Hijsch werkte), Dr. Madeleine Anne Koops, Johanna Hulshoff, Thaly Jannink uit Goor en Pop van Oostrom Meijes (Gesiena Maria, geb. Hengelo 1914, haar vader was directeur van de Gasfabriek).

Het Gymnasium ten tijde van Leo Turksma

Prof. Dr. Turksma gaf mij verder de volgende aanvullingen: "Ik meen dat ook de (vroegere) tekenleraar Hoppe was gemobiliseerd. Ik herinner me een fraai buiten-model uniform. De Boer vocht in de mei-dagen mee, meen ik. Tussen Herfst en De Jonge hadden we als waarnemer de oud-rector uit Den Haag, Hille. Zijn vrouw, Hille-Gaerthé was een bekend romanschrijfster. Hille was rector in de tijd dat we in het oude spoorweggebouw op de hoek van het Prins Bernhardpark zaten". Op mijn vraag waar dit gebouw precies stond mailde hij mij het volgende: "Vermoedelijk (was dit onderkomen, red.) voor slechts enkele klassen van het gymnasium in de tijd dat Herfst al weg en De Jonge er nog

Gymnasium III, 1938.

V.l.n.r.: N.N.,

Betsy Themans,

Jos Milborn, Heleen

Bendien (Almelo),

Geertje de Lange,

daarboven

rector P. Herfst, Ellen

van Dam (Enschede),

Leo Turksma,

Miens ter Kuile,

Johan Draisma,

Betsy Heringa,

Maarten Rutteman,

M.E. Huber, Lineke

Dekker, N.N. Dekker

en Jeanette Somberg.

Wagenaar Mode
al 70 jaar
trendsettend in Hengelo

WAGENAAR
COLLECTION

Brinkstraat 4-6 - Hengelo - Tel. 074 291 36 07

Sleutelspecialist F. Havekes

VOOR AL UW

SLEUTELS
LOTEN
LUITWERK

Deldenerstraat 37, Hengelo 074 - 242 04 95

cake
koffie
soft-ice

appelgebak

cappuccino

Kolste

lunchroom - kunstroom

'Een grand hotel van klein formaat'

TUINDORPHOTEL 'T LANSINK

Geopend van maandag tot en met zaterdag van 10.00-24.00 uur
Zaterdags geen lunches

C.T. Storkstraat 18, Hengelo, Tel. 074 - 291 00 66

**Het nieuwste,
het beste...**

Maak moeiteloos uw keuze uit gerenommeerde topmerken.
Zij inspireren en ondersteunen uw persoonlijkheid.
Onze schoonheidsspecialistes geven u graag
een persoonlijk advies.

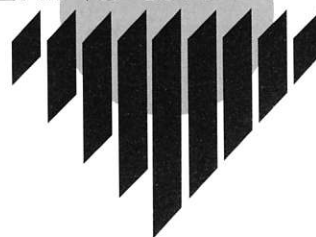

PARFUMERIE SCHOONHEIDSSALONS

HARTJE STAD HENGELO

Enschedeestraat 20, 7551 EM Hengelo Ov. Telefoon: 074 - 291 33 38 Fax: 074 - 291 58 64

KAMERS
ZONWERING & RAAMDECOR

Marskant 16, Hengelo
telefoon 074-243 37 70

DE ROLLUIKSPECIALIST

De bouwmarkt met service

Bergweg 9-13 Hengelo o.
Telefoon: (074) 291 89 07

Ook voor al uw klussen telefoon 06 11 14 55 45
Fixet Hackfort Noord

*Joods Lyceum Enschede
(Gymnasium afdeling,
donderdagmorgen
9.45 uur 4 juni 1942).
Bovenste rij v.l.n.r.:
Maja Frankenhuis,
Marianne Geduldiger,
mej. L. de Haas, Rector
Elte, Jacques van Santen,
Jolly Kanteman (Hengelo)
en Judith Zwartz.
Onderste rij v.l.n.r.:
Eddy Isaäcson (Hengelo),
Leo Turksma (Hengelo)
en Bram de Leeuwe.*

niet was. Vermoedelijk dus in 1940, in de eerste maanden van de bezetting. In mijn herinnering een diagonaal op de hoek Stationsplein/ Wolter ten Catestraat staand oud administratiegebouw, uit ergens tussen 1890 en 1910? U spreekt van een distributiekantoor (zie het boek "Op mijn oude school", red.); dat kan het later best zijn geworden". "Ik heb Hebreeuws gehad van Ds. Van der Zijpp (ik dacht met 2 p's, dit is correct, red.). Een gymnasium moest die gelegenheid geven als men daarom vroeg, met het oog op een aanstaande theologiëstudie. Ik was de eerste in jaren, voor wie erom werd gevraagd. Ik kreeg één dag in de week les voordat de school om 8.10 uur begon. De dominee deed verder aan de school niet mee. Opmerkelijk was het, gezien het vorige, niet. Greebel werd onder de leerlingen stiekem Sam genoemd. In mijn tijd gaf hij alleen wiskunde.

Daarnaast was hij bij de rechtbank in Almelo of advocaat of plaatsvervangend rechter. In de oorlog dook hij samen met Saar Geleerd onder via de Van Heeks. In 1945 trouwden ze. Halberstadt woonde in 1945 samen met de niet-joodse lerares engels Huber; later zullen ze wel getrouwd zijn (Barend Godfried Halberstadt, geb. Amsterdam 15-4-1890, overl. Hengelo 30-3-1949, huwde in 1921 met T.G. Jansen van wie hij in 1926 scheidde. Barend hertrouwde in Voorst in 1946 met Maria Elisabeth Huber, geb. Modjopanggoeng 7-7-1893, overl. Den Haag 15-6-1979, red).

Op het gymnasium waren ze erop voorbereid, dat de joodse leraren niet meer mochten les geven. Een week eerder, op 22 november, was dat mijn vader als leraar op de Rijksskweekschool aan de Krabbenbosweg al aangezegd.

*Docenten Gemeentelijk
Gymnasium 1936.
Bovenaan v.l.n.r.:
Drs. M.E. Huber, E.J. Hoppe
en Dr. B.G. Halbertstadt.
Tweede rij v.l.n.r.:
Claviger H. Geerdink,
Dr. G. Heeringa,
J. Buss, Ir. W. Estor,
Drs. N.H.W.M. de Boer,
Drs. W.C. Snoo en
Drs. H. de Boer.
Onderste rij v.l.n.r.:
Dr. Mr. S. Greebel,
Dr. C.C. ter Haar, Rector
Dr. P. Herfst, Dr. S. Geleerd,
Dr. M.A. Koops,
Dr. W. Middelberg en
Drs. D.G. Formsma.*

Nieuwe aanwinsten

In de afgelopen periode werd ons museum weer enkele nieuwe aanwinsten rijker. Dit keer willen we u een pop laten zien (70 cm.) die gekleed gaat in traditionele 19e-eeuwse Twentse klederdracht. De kleding werd gemaakt door mevr. Steunenberg.

Verder ontvingen we van mevrouw Schaper en de heer Noltus twee portretten (foto op linnen) van hun voorouders Averdina Wiegerink-Assink (1864-1919) en Jan Hendrik Wiegerink (1861-1947), ooit woonachtig aan de Tulpstraat.

Hengelo's wederopbouw- schilderij mag na restau- ratie weer gezien worden

Lang niet alle objecten en kunstwerken in ons museum hebben een plaats in de vaste presentatie. Soms komt dat omdat de staat waarin het voorwerp zich bevindt niet goed genoeg is. Dat was bijvoorbeeld het geval met een schilderij van de Hengelose schilder J.H.J. Lambooy, zoon van een bekende Hengelose

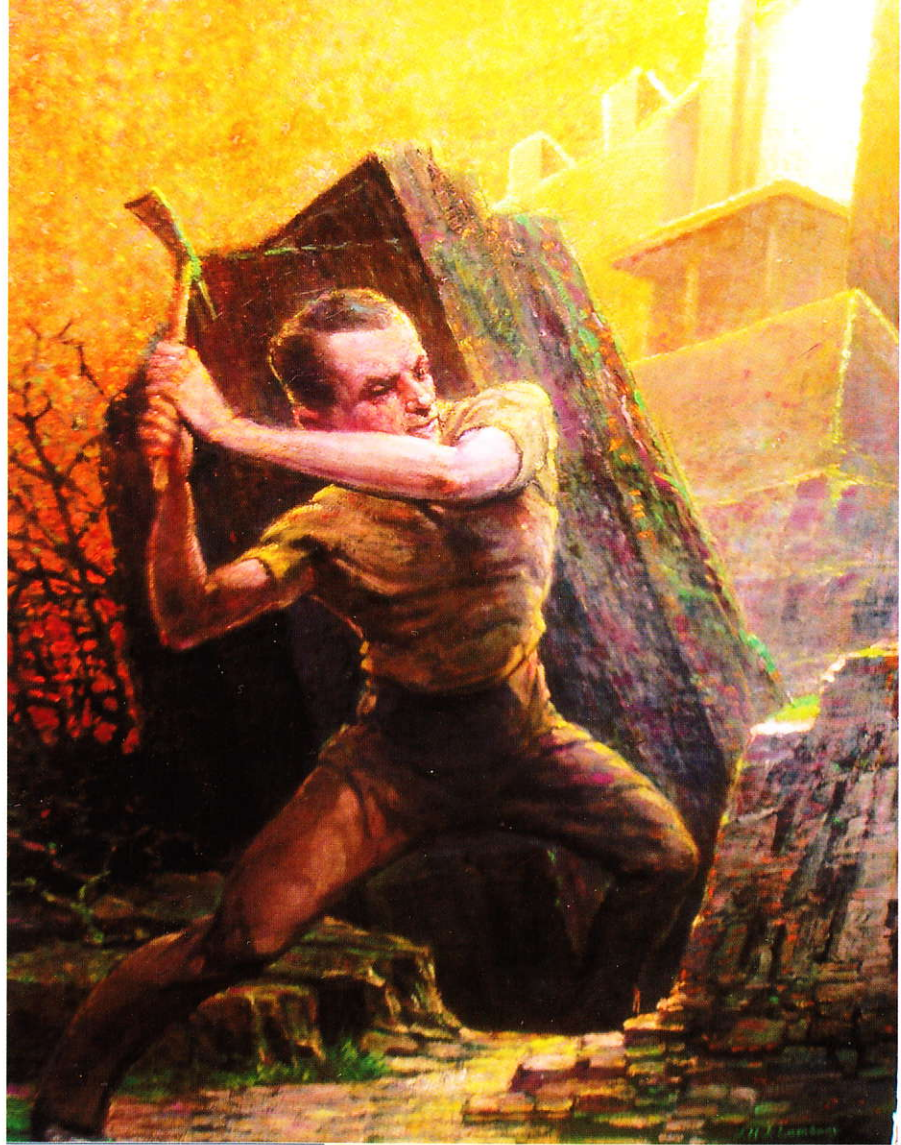
huisschilder. Hij schilderde rond 1950 een echt 'wederopbouwschilderij'. We zien een arbeider die bezig is met de afbraak van een vernield pand en de weerschijn van vlammen. Op de achtergrond zijn de contouren van een nieuw pand zichtbaar. Dit gebouw op de hoek van de Telgen en de Markt werd in 1952 in gebruik genomen. Jarenlang was hier het bekende restaurant 'Cosa' (Coöperatie Samenwerking) gevestigd, waar het werk een vaste plaats had. Toen de Cosa uit Hengelo verdween mocht de Stichting 'Oald Hengel' het doek aan zijn collectie toevoegen.

Restauratiefonds

De verre van ideale omstandigheden waaronder het schilderij werd bewaard, hadden enkele beschadigingen tot gevolg. Inmiddels is de depotsituatie van de kunstcollectie verbeterd, waardoor beschadigingen als deze in de toekomst hopelijk kunnen worden voorkomen. Sinds 2007 heeft ons museum een Restauratiefonds. Enkele bedrijven en particulieren steunen ons bij het in stand houden van onze collectie. De restauratie van het 'wederopbouwschilderij' werd uitgevoerd door de Hengelose restaurator Wim Poelman.

Scheurtjes en deuken

Wim Poelman: 'Toen ik het schilderij aantrof zat er een winkelhaak in en diverse kleinere gaatjes. Om het linnen weer op sterkte te brengen werden de draden van de winkelhaak weer aan elkaar gelast. Om de spankracht in het doek terug te brengen, werd het schilderij vervolgens gedoubleerd, d.w.z. er werd een nieuw doek achter het oude schilderij aangebracht. Over het

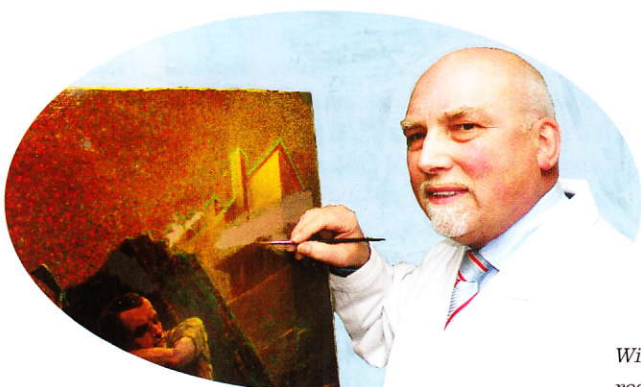

schilderij lag een grauwsliuier van de vernislaag. Deze grauw-gele laag deed de kleuren vervagen. Nadat de vernislaag verwijderd was, kon het verdere herstel van het linnen plaatsvinden. De lacunes werden eerst opgevuld, daarna de kwaststreek aangebracht met een gronderingslaag. Hiermee werd het reliëf hersteld. Het geheel werd vervolgens van een nieuwe vernislaag voorzien en daarna werd de kleurretouche aangebracht. Een nieuwe lijst vormde tenslotte de 'finishing touch'.

Vaste plaats in presentatie WO II

Op de begane grond van het museum wordt momenteel gewerkt aan de presentatie van de Tweede Wereldoorlog in Hengelo. Ons museum beschikt over veel voorwerpen die iets vertellen over deze ingrijpende periode in onze geschiedenis. Uiteraard wordt hier aandacht besteed aan de April-Meistaking en de zware bombardementen op de binnenstad. In de kleine ruimte is echter ook plaats voor enkele kunstwerken. Naast de impressie van de zwaar gehavende binnenstad door de Hengelose kunstenaar Jan van der Leest, zal er ook een plaats zijn voor het werk van J.H.J. Lambooy, dat zo treffend verwijst naar de periode van wederopbouw in onze stad.

Restaurator Wim Poelman ondersteunde als sponsor het herstel van het schilderij 'Wederopbouw' van J.H.J. Lambooy.

Wim Poelman bezig met de restauratie

De erven van Klein Driene (40)

Het erf Esselink of de Breûks, het laatst bewoond door de familie Pallast

Gerrit Welberg

Inventarisatie en toekenning

Op 10 juli 1861 kwam notaris Stork naar het erf om samen betrokken partijen vast te stellen wat de nalatenschap van het echtpaar Grimberg-Lansink waard was. De taxatie van de roerende en onroerende goederen verminderd met de schulden, o.a. de hypotheek van 2050,- gulden van de fam. Lasonder, leidde tot een wettelijk erfdeel van elk van hun kinderen van 569,375 gulden. Dit bedrag werd nog verrekend met wat ieder al uit de boedel had ontvangen. Hiermee was aan de uitspraak van de rechtbank voldaan.⁷⁸ Daarmee was echter wel een groot probleem voor Maria ontstaan. Waar moest zij zoveel geld weghalen om haar schoonfamilie te kunnen uitbetalen? Er moet haar een gevoel van radeloosheid en verlatenheid bekropen hebben. Een weduwe met drie kleine kinderen waarvan werd verwacht veel geld op tafel te leggen. Ook waren er nog twee ongehuwde zwagers als schuldeisers bij haar in huis waarmee de verstandhouding wel niet optimaal zal zijn geweest.

Het zal in deze periode zijn geweest waarvan ze blijk gegeven heeft zich uitermate eenzaam te voelen en waarvan mijn moeder mij dikwijls heeft verteld dat ze gezegd zou hebben 'as d'r nog nen hoend oet Dulder hier langs zol kommen dan kreeg den van mie nog ne snie stoet'. Maria was immers afkomstig uit Dulder.

Verkoop van veldvruchten

De noodzaak om contant geld voorhanden te hebben zal haar hebben doen besluiten over te gaan tot verkoop van de veldgewassen. Al gauw na de plaatsgevonden hebbende inventarisatie, op twee augustus 1861, werden rogge en andere veldvruchten in het openbaar verkocht, afkomstig van wat dan wordt genoemd het 'erf Grimberg'. De oorspronkelijke erfnaam Esselink is, voor zover nu bekend, sindsdien niet meer in officiële stukken voor dit erf gebruikt en zeker in latere tijd ook niet meer in het dagelijks verkeer. Voor Twents gebruik een afwijkende manier van handelen. In het algemeen werd en wordt nog vaak in dergelijke situaties de oorspronkelijke erfnaam gebruikt.

De verkoop van de veldvruchten bracht nog het behoorlijke bedrag op van 829,15 gulden.⁷⁹ Het zou een voorbode blijken van de totale verkoop van de boerderij.

Publieke veiling van het erf Esselink, Breukers of Grimberg

De omstandigheden waarin Maria was komen te verkeren gaf haar waarschijnlijk geen andere keus dan over te gaan tot de totale verkoop van de boerderij met bijbehorende grond. Bijzonder is dat de verkoop plaatsvond onder de aankondiging van de 'openbare inzate en voorlopige toewijzing van het erve Breukers of Grimberg'. Het is de naam Breukers die ons voor een raadsel stelt want nog altijd was de bijnaam van het erf 'de Breûks'. Waardoor is deze naam ontstaan en waar komt hij vandaan? Weliswaar huwde in 1723 een Jan Ulderink met Grietjen van het Breukershuis en beiden waren afkomstig uit Klein Driene maar daarna komen we de naam Breukers of iets dergelijks in Klein Driene niet meer tegen tot het moment van de verkoop van het erf Esselink. In het dagelijks verkeer werden de laatste bewoners immers nog steeds Willem en Marietje van 'de Breûks' genoemd terwijl hun familienaam Pallast was.

Op 26 september 1861 vond ten overstaan van notaris Wilminck uit Borne de 'inzate' plaats 'ten huize van den kastelein Carel Ensink' van 38 percelen die een totaal oppervlak van 21 ha, 20 a en 30 ca omvatte. Een aanzienlijke toename vergeleken met het beschikbare areaal grond toen het kadaster haar eerste opmeting had gedaan in 1832. Toen was het erf ruim 5 ha. groot. Vooral de toewijzing uit de veldverdeling bij het opheffen van de marke Klein Driene was daar voor een belangrijk deel debet aan. Niet voor niets was Willem Grimberg lid van de commissie tot verdeling van de markegronden. En 'wee 't dichtst bie het veur zit waarmt zich het best' wordt wel eens gezegd. Op 3 oktober vond de definitieve toewijzing plaats. Na het veilen van de afzonderlijke percelen bracht de veiling van gecombineerde percelen een totaalbedrag op van 6872,- gulden. Het erf viel bij deze verkoop uiteen in 18 percelen met evenzoveel verschillende kopers. Het was de zwager van Maria Daggelman, Gradus Grimberg, hij zal wel Graads genoemd zijn, die voor een bedrag van 2960,- gulden de boerderij met omliggende grond en nog wat verder weg liggende percelen aankocht.

Precies honderd jaar nadat het erf Esselink ook door publieke verkoop uiteen viel (25 mei 1761) kwam het nu weer onder de hamer en viel wederom in stukken uiteen. Met ruim 5 ha grond die hij uit de veiling had aangekocht moest Graads Grimberg als jongste nog ongehuwde zoon van het echtpaar Grimberg-Lansink zich een bestaan zien te verwerven op het uitgekleden erf Esselink/Grimberg of de Breûks.

Een van de verkoopvoorwaarden bepaalde dat 'de opgaande boomen alsmede de telgen en vruchtboomen worden niet mede verkocht en blijven buiten verkoop'. De kopers van de ondergrond moesten gedogen dat de bomen op die grond staan-

Het erf Esselink of de Breûks in het midden van de vorige eeuw, de wilg bij de pijl staat nu nog op de hoek Händelstraat/Mozartlaan

de in de aanstaande winter werden verkocht en van de plaats zouden mogen worden vervoerd. Wel hadden zij het recht 'van benadering tegen den koop prijs en bovendien op 5 % aan de kopers der percelen'. Waarschijnlijk moeten we dit lezen als zijnde dat de eigenaren van de ondergrond een eerste koop hadden op een perceel hout voor het daarvoor geboden bedrag. Bovendien konden ze aanspraak maken op 5% van het bedrag waarvoor een perceel hout was verkocht en dat door de koper werd weggevoerd.⁽⁸⁰⁾

Verkoop van de inboedel, hout en veldvruchten

Een vervolg op deze verkoop vond plaats op 16 oktober 1861. Toen werd, zoals uit de akte van publieke verkoop blijkt een zeer belangrijk deel, zo niet alles, van de roerende goederen van het erf geveild. Niet alleen de belangrijke zaken die voor een boerderij onontbeerlijk zijn zoals wagens, een weefgetouw, ploegen, eggen e.d werden geveild maar ook de veestapel zoals paarden en zelfs zes koeien. Ook deze verkoop van 225 te veilen stukken bracht een behoorlijk bedrag op nl. 958,50 gulden.⁽⁸¹⁾

Op 18 januari 1862 werd nog eens een verkoop van hout dat op het erf groeide publiek geveild. Houtverkopen vonden altijd plaats gedurende de

winter want dan zijn de voedingssappen in veel mindere mate in de boom aanwezig en zal het hout na de kap veel minder werken. Totaal werden 179 percelen eiken telgen verkocht en nog eens 55 percelen akkerhout. Perceel 172 bracht de hoogste prijs op: 36 gulden. Perceel 164 werd voor 75 cent met als laagste opbrengst verkocht. Totaal was de opbrengst 978,85 gulden.⁽⁸²⁾

Je staat trouwens verbaast over de hoeveelheid houtverkopen die vooral in de eerste helft van de 19e eeuw hebben plaats gevonden. Daar zijn twee verklaringen voor: de eerste is er een met een economisch motief. Vele Twentse boerderijen die aanvankelijk eigendom waren van o.a. de overheid (afkomstig uit voormalig geestelijk bezit) zijn na de Franse tijd als domeingoederen van de hand gedaan en konden toen door de bewoners zelf worden aangekocht. Daarvoor was geld nodig en houtverkoop bracht enig soulaas. Het tweede punt dat houtverkoop in die hoeveelheden mogelijk maakte is het feit dat het markewezen in die tijd geen bijzondere rol meer speelde. Juist de markewetten schreven t.a.v. het houtgebruik en houtaanplant strenge regels voor die er voor zorgden dat ook komende generaties over voldoende hout konden beschikken. En met het wegvallen van de markewetten was ook die zekerheid verdwenen. Een

DECOKAY

EIJSSINK-SIEMERINK

Mooi thuis in huis

*Uw specialist in:
Verf, Behang, Zonwering,
Gordijnstoffen, Tapijt.*

Oldenzaalsestraat 183 HENGELO
Tel. 074 - 29 13 457 www.eijssink.decokay.nl

ALS IK HET GOED ZIE
IS HET VAN GELINK OPTIEK

oogmerk
Gelink
Optiek Speciaalzaak
Contactlensspecialist

Weemenstraat 51-53 Hengelo tel. 074 - 2917477

Droste

aannemingsbedrijf

bedrijfshuisvesting
utiliteitsbouw
woningbouw

Droste heeft veel ervaring met gevarieerde projecten in de woning- en utiliteitsbouw. Kwaliteit staat daarbij hoog in ons vaandel; niet alleen ten aanzien van het product, maar ook wat betreft de organisatie.

aannemingsbedrijf telefoon: 074-2551555
j.a. droste bv fax: 074-2430955
wegtersweg 7-23
postbus 686 bouwgroep@droste-bv.nl
7550 AR hengelo www.droste-bv.nl

*Stijlvol wonen
omringd met zorg...*

Zorgservice-Complex "Den Oostenborgh" omvat 16 (senioren) appartementen en een aanleun-appartement met optimale privacy. Een deskundige staf geeft alle mogelijke vorm van zorg, 24 uur per dag.

DEN OOSTENBORGH
Zorgservice-complex

Putstraat 7 • 7631 GB Ootmarsum • Telefoon: (0541) 280800 www.denoostenborgh.nl

- Verwarming
- Loodgieterswerk
- Airconditioning
- Elektrotechniek
- Datacommunicatie
- Inbraakbeveiliging

Scheurink
Installatietechniek

Wegtersweg 16, 7556 BR Hengelo. Telefoon 074 - 2552424

VAN HEEK

SCHILDERWERKEN

*Met Van Heek komt
't goed in de verf*

- schilderwerken
- wandafwerking
- beglazingen
- betonrenovatie

Van Heek Schilderwerken B.V.

Enschedesestraat 186 7552 CL Hengelo (O) • Tel.: 074 - 291 30 23 • Fax: 074 - 291 03 44
Internet: <http://www.vanheek.nl> • E-mail: schilderwerken@vanheek.nl

gegeven waar we met ons tegenwoordige consumptiegedrag een voorbeeld aan zouden kunnen nemen. Dat veel Twentse erven nog steeds over zwaar eikenhout beschikken vindt dus zijn oorsprong in de zorg om het voortbestaan van het erf en zijn bewoners.

Kennelijk kon Maria Daggelman ook nog de rogge die in het jaar 1862 op de landerijen was gegroeid tot haar eigendom rekenen. Op 23 juli 1862 hield notaris Wilmink uit Borne namelijk nog een

publieke veiling t.b.v. Maria op de plaats Grimberg (Esselink) van 38 percelen rogge welke nog eens 296,75 gulden opbracht.⁶⁰

Noten erf Esselink:

78) H.C.O., toegang 122, inventarisnr. 2921

79) H.C.O., toegang 122, inventarisnr. 545

80) H.C.O., toegang 122, inventarisnr. 621

81) Idem

82) H.C.O., toegang 122, inventarisnr. 622

83) H.C.O., toegang 122, inventarisnr. 623

Waar is Gerrit Jan Wevers gebleven?

Tonnie Engelbertink

In "Hengelo toen & nu", februari 2009 en april 2009, las ik de interessante artikelen over de gratie voor Gerrit Jan Wevers in 1809, auteur de heer Gerard A.B. Nijhuis, en de veroordeling van deze persoon, auteur en afstammeling van de dader, de heer Helmoed Boom.

Graag wil ik – ook als collega van de vermoorde kommissies van de Convooiën en Licenten, dhr. J. Eberth - hierop reageren, want net als iedereen vraag ik mij af wáár Gerrit Jan nu toch in hemelsnaam is gebleven na zijn verbanning, na 10 februari 1809. Althans op die datum werd het uiteindelijke vonnis aan hem voorgelezen. Mijn bron van nieuwe feiten is de site www.genlias.nl.

Maar eerst dit. Dhr. Nijhuis noemt het Koninklijk Decreet van 21 februari 1807. Ik vraag mij af of hier sprake is van een foutieve datum. Bijvoorbeeld omdat het verhaal pas echt begint op 11 januari 1808. De koning Lodewijk Napoleon was m.i. niet zó ver vooruitziend, noch helderziend. Zou 21 februari 1808 dan juist zijn? Ik denk het niet want onze boef wordt pas op 26 april 1808 aangeklaagd dus dan kan het vonnis, ook bij een rechtspraak met een Franse slag, geen ruim 2 maanden eerder gevelde zijn. Een jaartje later dan, 1809? Ook niet goed want het vonnis werd Gerrit Jan op 30 april (m.i. 1808, gezien het gratieverzoek van 3 mei 1808) meegedeeld. Graag een opheldering uwerzijds, heer Nijhuis.

Het 1^e kind van Gerrit Jan Wevers en Aaltjen Luijterink was Jan Hendrik, die geboren is in 1800 te Haaksbergen. Deze zoon trouwde op 8-11-1822,

akte nummer 21, in Hengelo. Zijn vader is volgens die akte tapper, zijn moeder is tapster.

Dan hun 2^e kind, genaamd Hermina. Zij werd geboren en gedoopt in 1809 in Hengelo. In welke maand is mij helaas niet bekend. Maar haar vader kwam in februari 1809 uit het cachot, heb ik begrepen. En haar jongste broertje Jan Willem wordt al op 5 augustus 1810 geboren volgens dhr. Helmoed Boom. Dat wordt rekenwerk, dames of is er sprake van een soepel gevangenisregime óf een te vroeg geboren zoontje? Volgens haar huwelijksakte van 1-10-1845, nr. 134, is haar vader tapper. In de overlijdensakte van Hermina van 22-6-1857, nr. 271, wordt geen beroep vermeld van haar ouders. Haar vader is dan 79 jaar. De leeftijd van haar moeder is mij niet bekend.

Dhr. Helmoed Boom, zijn familienaam was rond 1815 "Hambrugge", maar dat terzijde, noemt Jan Willem Wevers, als zoon van Gerrit Jan, die volgens hem geboren is in Lonneker. Volgens de huwelijksakte van Jan Willem van 14-8-1840, nr. 12, is hij echter geboren in Hengelo. In het nawoord bij het artikel van dhr. Boom gaat de redactie in op deze 2 gebieden. In dit verhaal geeft de geboorteplaats slechts zekerheid over de verblijfplaats van moeder Aaltjen ten tijde van de bevallingen in 1809 en 1810. Het beroep van zijn 62-jarige vader is volgens de laatstgenoemde akte tapper, zijn moeder is tapster. Het is duidelijk: ook in 1840 runden zijn ouders een café.

Mijn conclusie is dat Gerrit Jan en zijn vrouw Aaltjen dus minimaal 23 jaar een café hebben gedreven. Maar waar stond dat café? Als we dat weten, weten we waar Gerrit Jan Wevers is gebleven tussen 1822 en 1845! En ik vind ook dat het daarom niet slecht hoeft te zijn afgelopen met Gerrit Jan zoals de heer Nijhuis stelt, integendeel. Ik denk meer aan een gezellige kroegbaas maar dat heb ik als gepensioneerde wel vaker als het lentezonnetje zo lekker schijnt!

Wie, wat, waar, wanneer?

F.C. Walhof

In ons vorige nummer stonden twee groepsfoto's. Op blz. 62 een foto van een retraite in het klooster in Zenderen en op de volgende pagina een foto van een uitstapje van kinderen op het Wilbert. Vreemd genoeg reageerde er niemand op de foto met de kinderen. Kijkt u nog eens goed, misschien herkent u toch nog iemand.

Retraite

Weliswaar geen reacties, maar misschien is de zoektocht naar een foto van bakker Bernard Peters opgelost. De originele foto is in de Verenigde Staten bij Christina Martz, de achterkleindochter van Bernard. Zij maakte een scan van de foto en zette deze op een CD. Echter pas bij publicatie in ons blad, zag ik een kruisje links naast de man, die geheel links staat. Zou dit de gezochte Bernard zijn?

Afscheid Burgemeester Van der Dussen

Mevrouw Duteweerd reageerde op de foto van het afscheid van de

burgemeester die onze stad door de oorlog loodste en de wederopbouw ter hand nam. Zij herkende geheel links de heer Brok, lid van de Gemeenteraad in 1951.

Meester Bussemaker

De heer of mevrouw Krijff uit Vancouver in Canada stuurde ons enkele foto's van de heer Bussemaker. De heer Bussemaker was onderwijzer aan een school in Hengelo en was getrouwd met M. Joosten uit Arnhem. Zij was een zus van de moeder B.J. Krijff-Joosten. Onbekend is echter op welke school de heer Bussemaker les gaf.

Maart 1951, Klas V., in het midden de heer J. Bussemaker, onderwijzer te Hengelo

Uitje naar Artis in Amsterdam, juli 1952, links de heer Bussemaker

Het onderwijzend personeel van de school in 1953, links de heer Bussemaker

OPHOF OPTICIENS AUDICIENS

brillen hoortoestellen

AIR TITANIUM
SILHOUETTE
ARMANI
TITANFLEX
LACOSTE
FLAIR

OTICON
SIEMENS
PHILIPS
WIDEX
DANAVOX
RESOUND

**MET OPHOF
HOORT U ER WEER BIJ**

Enschedesestraat 27 Hengelo
tel. 074 - 291 08 00

SINDS 1885
IN DE
MODE

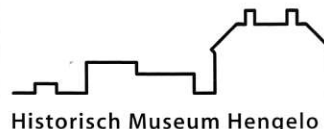
Vrijwilligers educatie gevraagd

“Vertel nog eens hoe het vroeger was”

Hoe vaak wordt die vraag niet gesteld door kinderen aan opa, oma of aan de ouders? Het Historisch Museum Hengelo geeft in de vorm van voorwerpen, woord, beeld en geluid een antwoord op die vraag.

Al de activiteiten van het museum worden mogelijk gemaakt door tientallen vrijwilligers. Wij zijn op zoek naar vrijwilligers die naar de jeugd toe (basisscholen en onderbouw voortgezet onderwijs) de vraag naar vroeger willen beantwoorden in de vorm van lessen, projecten en rondleidingen door het museum (en soms de stad).

Wilt u ons helpen met de geschiedenis van Hengelo uit te dragen naar onze jeugd, neemt u dan s.v.p. contact op met onze directeur/conservator de heer J. J. B. Schwertasek.

Historisch Museum Hengelo

Beekstraat 51,
7551 DP Hengelo
Tel. 074-2594216

E-mail: directie@historischmuseumhengelo.nl.

Braamer

Schilderwerken

Delden - Goor - Hengelo

Beglazing • Projektmatig onderhoud • Kunststofreiniging • Advisering

Weyinkweg 39 • 7558 PL Hengelo • Telefoon 074 - 243 91 65 • Fax 074 - 243 80 03

Garantie op onze dienstverlening...

Pas als u tevreden bent,
zijn wij het ook.

Sinds 1924

Dekkers Garantiemakelaars

Oldenzaalsestraat 59, 7551 AP Hengelo

Telefoon (074) 291 57 00

E-mail info@dekkersmakelaars.nl

Internet www.dekkersmakelaars.nl

TE
KOOP

DEKKERS
GARANTIEMAKELAARS
(074) 291 57 00

Mededelingen

Stadswandelingen 2009

Alle wandelingen en torenbeklimming starten bij het Historisch Museum.

Torenbeklimming:

Op de woensdagen 1, 8, 15, 22, 29 juli en 5, 12, 19 augustus om 14.00 uur.

Bomenwandeling:

Zondag 11 oktober om 14.00 uur

Kunstwandeling:

Zondag 27 september om 14.00 uur.

Alle andere themawandelingen van het Historisch Museum zijn voor groepen vanaf 5 tot max 20 personen te boeken buiten kantooruren. Alles op afspraak.

- Historisch wandeling
- Dorpsfiguren
- Graven en begraven
- Korte historisch wandeling met torenbeklimming
- Bomenwandeling
- Kunstwandeling

Prijzen: € 4,- incl. consumptie.

€ 7,50 met koffie en krentenwegge

Meer informatie:

Historisch Museum Hengelo,

Beekstraat 51. Tel: 2594216

www.historischmuseumhengelo.nl

Jovanda-materiaal gezocht

Voor verder onderzoek naar de geschiedenis van Jovanda zijn wij op zoek naar archiefmateriaal. In het bijzonder hebben wij belangstelling voor fotomateriaal van het bedrijf.

U kunt daarvoor contact opnemen met conservator@historischmuseumhengelo.nl

**Museum nu ook
elke zondag open
van 14.00 - 17.00 uur**

Tentoonstelling

"Bij ons in de klas"

T/m 7 september 2009 kunt u nog genieten van de tentoonstelling over het lager onderwijs in Hengelo. Oude schoolbank, kroontjespen, leesplankje, wandplaten, foto's en zelfs een film uit 1939 brengen u terug naar de oude lagerschooltijd in de vorige eeuw.

Taxatiemiddag

Op zondag 4 oktober vindt er in het Historisch Museum Hengelo een 'Taxatiemiddag' plaats.

Tussen 14.00 en 17.00 uur kunt u uw kunst of antiek voorleggen aan Enno de Boer en Wim Poelman, specialisten op het gebied van kunst en antiek, klokken en schilderijen. Historisch Museum Hengelo, Beekstraat 51.

Boekenmarkt

Het Historisch Museum Hengelo organiseert op zaterdag 5 en zondag 6 september 2009 weer een Boekenmarkt. Op beide dagen is het museum aan de Beekstaat tussen 14.00 en 17.00 uur geopend. Voor geïnteresseerden in locale en regionale geschiedenis een mooie gelegenheid zijn om hun boekencollectie aan te vullen.

Sponsors

aankoop- en restauratiefonds van het Historisch Museum Hengelo

- Kring apotheek Tuindorp, mevrouw Y.M.G. Gleis
- Norma B.V., dhr. H. Oude Mulders
- Den Boer bouwen en installeren, dhr. J. den Boer

De reactie van Jan Oelering op een afbeelding die in het leeswaardige aprilnummer zijn geplaatst, het volgende:

1. G.W.E. Wilmink, een vergeten verzetsstrijder

Op het voorblad is het intrigerende schilderij met verzetsman afgebeeld. In de toelichting daarop (blz. 35) wordt het vermoeden uitgesproken, dat de aan linkerkzijde afgebeelde weg met viaduct de Tuindorpstraat is van waaraf men, ter hoogte van Hazemeyer richting viaduct (Hengelo-Zutphen) kijkend, zicht zou hebben op de watertoren van Stork. Hoewel de schilder niet zozeer uit zal zijn geweest op geografische nauwkeurigheid, maar eerder op een symbolische weergave van de bedrijvigheid van Hengelo waarin de afgebeelde persoon zijn verzetswerk uitoefende, zal zij met de weg, het viaduct en de daarachter gelegen watertoren toch ook nog wel enige realiteit hebben nagestreefd. Ik neem dan aan, dat zij op haar schilderij de Emmaweg en niet de Tuindorpstraat heeft willen aangeven. Overigens zal ook de schrijver wel op de Emmaweg hebben gedoeld, want hij spreekt van een viaduct die het dichtst bij de Lansinkesweg is gelegen.

In memoriam

Gerard Veltman

Volkomen onverwacht is de trouwe bezorger van ons periodiek Gerard Veltman overleden. Zodra hij bericht kreeg dat de bladen gereed waren om bezorgd te worden, kwam hij ze halen. Hij bleef nooit lang, een kort praatje en dan verdween hij weer. Te kort om hem echt te leren kennen. Tot vorig jaar tijdens de Eindejaarsbijeenkomst toen hij vertelde dat ook hij al langer dan twaalf en een half jaar bezorger was. We spraken af dat we er bij de volgende bijeenkomst aandacht aan zouden besteden. Helaas heeft dat niet zo mogen zijn. Wij wensen zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen sterkte met het verlies van Gerard.

OALD HENGEL OF NIEUW HENGEL ZENGERINK IS OVERAL THUIS VOOR UW AAN- EN VERKOOP

Als **ZENGERINK** makelaardij zijn wij voor u succesvol bij de aan- en verkoop van uw woning.

Als **ZENGERINK** hypotheekspecialisten zijn wij voor u succesvol bij het afsluiten van hypotheek, op 'maat' gemaakt.

ZENGERINK makelaardij Oldenzaalsestraat 109 Hengelo

Gaat u uw woning verkopen? Zengerink Makelaardij biedt u meer zekerheid

Als marktleider en gespecialiseerd woningmakelaar zijn wij in staat om voor u een beter resultaat te behalen. Met een nauwkeurige en onderbouwde taxatie en ons uitgebreide marketingplan (o.a. meer dan 1400 woningzoekenden) bieden wij u de zekerheid van optimale en vlotte verkoop. Geïnteresseerd? Bel vrijblijvend 074 - 243 1010 om een afspraak te maken voor een geheel vrijblijvende taxatie van uw woning.

Onafhankelijk hypotheekadvies

Wij bemiddelen gratis voor alle grote geldverstrekkers. Door onze onafhankelijke werkwijze kunnen wij u gegarandeerd de juiste hypotheek op maat aanbieden. Geïnteresseerd? Bel vrijblijvend 074-243 1010 en maak geheel vrijblijvend een afspraak. Vul op www.zengerink.nl uw hypotheekwensen in. U krijgt binnen 24 uur een maattberekening toegezonden.

ZENGERINK

makelaardij b.v.
hypotheekspecialisten b.v.

Oldenzaalsestraat 109 Hengelo (OV)
Postbus 950 7550 AZ Hengelo
info@zengerink.nl fax: 074 - 243 1001
www.zengerink.nl tel.: 074 - 243 1010

